СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI. Ню Иорк. Четвер, 20-го Серпня 1908. Число 34. Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, August 20, 1908. No 34

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америцї.

Розмет за місяць Юлїй 1908.

В.	16.	Кацик Михаїл, ум. 23.VI, 08,	1000·00
В.	53.	Масник Юрій, ум. 3,VII, 08,	1000·00
В.	76.	Пищевят Василь ум. 4,VII, 08.	1000·00
В.	104.	Білїньский Альовзй ум. 11,VII, 08	1000·00
В.	12.	Цюрик Семан, ум. 11,VII, 08,	1000·00
В.	121.	Ленчак Анна ж. Андрея ум. 26.VI,08,	400·00
В.	12.	Косар Анна ж. Гриця ум. 10,VII,08,	400·00
В.	56,	Пиш Гаврило, запомога	150·00
		Разом	5·950·00
		Платня гол. урядників за Юлїй	190·00
		Видатки Х. Гол. Конвенції (перша пол.)	2.869·58
		Адмінїстрація Союза за Юлїй	91·33
		Засїданя гол. Уряду і под. ком. до Вашінґтону	268·89
		Весь розхід виносить	9.369·80

Розмет платить 8067 членів на цїле посмертне (кождий по 1·11 дол.) і 779 членів на пів посмертного (кождий по 56 цнт.). Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центї, на Ф. Бідних по 1 цнт.

Член на цїле посмертне платить 1.25 дол., а на половину посмертного 70 цнт.

Д. Капітула, предсїдатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шарпонь, касієр.

Депутация Р. Н. С. на послуханю у Апостольського Делеґата в Вашинґтонї.

Послїдна сьвітла Конвенція Р. Н. С., вибравши Йіх Преосьвященство еп. Ортиньского покровителем і почетним членом згаданої орґанїзації, вважала супроти сумних а й дивних обставин, в яких находить ся наша церква в Америцї під теперішню пору, за річ конечно потрібну вислати іменем Р. Н. С. посольство до Апостольського Делеґата в Вашинґтонї в тій цїли, щоб подати йому до відома ухвалу Конвенції, а що важнїйше, аби довідатись у найвисшої інстанції кат. церкви в Америцї, яке є дійсне становище Преосьвященного Ортинського в американській гр. кат. церкві. На депутатів вибрала сьвітла Конвенція нас нисше підписаних, і ми, сповнивши свою місію, кладемо собі в обовязок зложити отсею дорогою справоздане із сего, який вислїд мало наше посольство тай взагалї подїлитись з поважаною громадою Р. Н. С. всїм тим, що з уст Апостольського Делеґата ми чули.

Наше послухане відбуло ся на дни 16 липня с. р. Представившись і розказавши цїль нашої авдіенції, ми вручили Апостольському Делеґатови письмо від Р. Н. С., з відповідними резолюціями. Між иньшими сказано було в тім письмі, що Р. Н. С., принявши засадничо характер гр. католицький стояти ме тим самим непохитно при своїм гр. кат. епископі, висловлений був в нїм осуд чорної дїяльности наших мальконтентів, які, виступаючи скрайно ворожо (по дїявольски, прим. складача.) против епископа поставленого найвисшим Архієреем вселенської церкви, наносять неславу і ганьбу не лише церкві нашій, але загалом цїлій церкві вселенській; містилась в тім письмі просьба, щоб Апостольский Делеґат допоміг із своеї сторони нашому епископови усунути всї ті колоди, які стоять в дорозї до орґанїзації нашої церкви... Письмо вистесоване було взагалї влучно, to the point, як каже Американець.

Апостольський Делеґат, прочитавши з видним заінтересованем вручене йому письмо, спитав нас попеpед всего, яка найважнїйша причина спонукала Р. Н. С. виступити в оборонї гр. кат. епископа. Ми відповіли, що безпосередним мотивом такого кроку Р. Н. С. була послїдна шкандальна Конвенція „Соединенія гр. кат. братств“ і про неї ми відтак де-що більше розказали. Зацікавлений Ап. Делеґат запитав нас тодї, чи і які сьвященники причинили ся до сего, що ся Конвенція так погано відбулась. Розуміеть ся, ми не могли на се інакше відповісти лише притакуючо, себто що всї шкандали на Конвенції Соединенія вийшли тільки через „подвиги“ деяких сьвященників. Коли ж Делеґат зажадав імен сих сьвященників, ми їх не виявили. Чи добре ми тут поступили чи зле, най судить загал членів Р. Н. С., ми несподївано заскочені уважали за відповіднїйше поіменно на сих сьвящеників не вказувати*). Тодї сказав Апостольський Делеґат, що він довідаеть ся про імена сих сьвящеників і заявив нам без обиняків, що таких сьвящеників, котрі виступають ворожо проти епископа, він не узнае за сьвящеників тай взагалї вони не є сьвящениками католицькими. І приняв відтак Ап. Делеґат з вдоволенем до відома ухвалу Конвенції, висказуючи свое призване за так красне становище, яке заняв Р. Н. С. супроти свого Владики, як також похвалив членів Р. Н. С., що показали ся добрими і вірними синами своеї церкви.

Потім ми запитались, яку власть має еп. Ортиньский та чи можна і взагалї чи не противить ся церковним законам переписувати на його імя церкви в trust (опіку). На се відповів нам Ап. Делеґат, що еп. Ортиньский має цїлковиту власть над всїми гр. кат. церквами в З'единених Державах півн. Америки, що кожда церква, яка хоче бути взагалї католицькою, мусить мати головою католицького епископа, що переписуване церквей на імя еп. Ортиньского забезпечує церкву проти схизматиків так само, як і переписуване на імя айришських епископів, що громади, передаючи церкви в trust епископови, не мають чого боятись, щоб могли церкву утратити, бо віддавати кому щось в trust не значить давати на власність, лише в правну опіку, та що таке передаване має лиш се на цїли, щоб церква була справдї гр. кат. і обезпечена проти схизми.

Ми запитували також, чи буде гр. кат. дієцезія в Америцї, на що відповів нам Ап. Делеґат, що тепер має наш епископ власть над всїми гр. кат. церквами, а коли б була дієцезія, тодї не міг би мати власти над всїми, лише розуміеть ся над тими, що булиб в його дієцезії.

А були ми ще цікаві знати, чи прийде до Америки ще й другий епископ, про що, як звісно, писав „Ам. Русскій Вѣстник“ перед конвенціею „Соединенія“, та Ап. Делеґат лише усьміхнув ся на се і заявив, що ми не можемо удержати одного епископа, а вже хотїли б мати і другого.

Вкінци, напімнувши нас, щоб ми держали ся твердо своеї церкви та стояли непохитно при своїм епископі, Апостольский Делеґат удїлив нам свое благословене.

Цїле наше послухане тревало більше чым годину. Ми зауважали, що Ап. Делеґат відносить ся з як найбільшою прихильностию до нашої церкви і нашого епископа і рад би бачити, щоб наші церковні дїла увійшли як найскорше на властиву собі дорогу і як слїд упорядкувались, а говорив з нами так сердечно, щиро і отверто, як ми сего нїколи й не сподївались.

Ось такий є результат нашої авдіенції у Апостольского Делеґата, Впреосьв. Фальконього, поважана громадо Р. Н. С. тай загалом увесь американсько-руський народе! Ми переказали на отсій сторінцї більше-меньше докладно все те, що ми від Него чули; ми не додали нїчого свого, анї нїчого не перекрутили; нас було 5 тьох депутатів і зовсїм добре розуміемо і знаемо анґлійську мову. Впрочім, ми не упали ще так низько, тай не здобули ся на таку сьмілість, щоб натягати на свое копито вискази і взагалї надуживали авторитету так високого церковного достойника, яким є Апостольский Делеґат, представник Сьвятої Столицї в Америцї. Додати нам ще треба, що отсе справоздане було виготовлене зараз по нашім послуханю; через те однак, що Хв. Редакція „Свободи“ хотїла рівночасно із справозданем помістити фотоґрафію депутатів, воно мусїло трошки врізнитись, так як фотоґрафія з Вашинґтону надійшла доперва минулого тижня. Се лише для інформації членів Р. Н. С., бо, як кождий се розуміє, само отсе справоздане є все на часї.

Читай отсе, баламучений киринниками народе, думай, із всїх боків розбирай і — бери ся до дїла, бо справдї, вже крайна пора!

З глубоким поважанем для всїх правомислячих вибрані конвенціею Р. Н. С. депутати:

Д. Капітула. К. Кирчів.
А. Добош. Ст. Врабель.
Т. Лабовський.

*) На нашу думку депутати показались правдивими джентельменами: одначе супроти не-джентельменського ворога, уживаючого найпідлїйших способів в борбі взяати ся етикою чи джентельменством не на місци; котюгам по заслугам. Прим. редакції.

В СПРАВІ ВИДАВНИЦТВА КАЛЕНДАРЯ НА 1909 РІК.

Позаяк пора вже незвичайно спізнена, тому пригадує ся в послїдне усім Вп. нашим бизнесменам, щоб надсилали свої оголошеня, наколи хочуть, щоб вони були поміщені в Календари на 1909 рік.

Заразом подає ся до відомости, що д. Вол. Печерський має повновласть на Ню Йорк і околицю збирати оголошеня до Календаря і колектувати за них належиту заплату.

А. Цурковський.

NEW YORK, N. Y. Р. Тов. Тьсьвениця, від. 144 подає до відомости всїм своїм членам, що в суботу, дня 22 серпня с. р. відбуде ся мітинґ під 134 E. 7-th Str. New York, котрім буде півричне справоздане. Кождий член безусловно мусить явити ся; не явившиц ся підлягає карі після статутів.

Іван Коцький секр.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

H128

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ЗАХАР БЕРКУТ.

Образ громадського житя Карпатської Руси в XIII. віці.

(Дальше.)

Ледво сказав ті слова, коли втім крізь велику щілину між двома перевернеными пнями просунула ся пелехата, величезна голова і двоє сірих очий на пів цікаво, на пів тривожно вдивляли ся в Тугара Вовка, що стояв на своїм становищі як раз о яких десять кроків перед щілиною. Тугар був старий вояк і старий ловець, — він не знав, що то трівога. Тож не говорячи ані слова, не відзиваючи ся ні до кого, він вихопив важку зелізну стрілу з сайдака, положив на лук і наміряв ся до зьвіря.

— Міряй в око, бояриве! — шепнув з позаду Максим.

Хвилька трівожної мовчанки — свиснула стріла — і заревів зьвір, мов скажений кинувши собою взад. І хоть через те щез він ловцям з очий, скривши ся за купою вивертів, то ревіт його не втихав і не втихало скажене шеметане.

— Далі за ним! — крикнув Тугар Вовк і кинув ся до щілини, кудою щез медвідь. Рівночасно два бояри вже видрапали ся були на верх виверту, вже попіднимали свої ратища і старались дати їм відповідний розмах, аби доконати зьвіря. Тугар Вовк, стоячи в щілині, пустив у нього другою стрілою. Зьвір заревів ще дужше і кинув ся втікати, але очи його заплили кровію, він не міг знайти виходу і розщибав собою о дерева. Ратище одного боярина впилось йому між ребра, але не завдало смертельної рани. Дикий рик раненого медведя розлягав ся чим раз дужше. В розпуці він підводив ся на задні лапи, обтирав собі кров з очий, рвав і кидав галузем наперед себе, але дарма; одно його око прошиблене було стрілою, а друге раз у-раз запливало кровю на ново.

Шемечучись на осліп довкола, зьвір наблизив ся внов до Тугара Вовка. Той відкинув лук і причаївши ся за виваленим коренем ухопив обіруч свій важкий топір, і коли медвідь мацаючи добирав ся до знайомої собі щілини, він з усього розмаху цюкнув його з гори в голову, аж череп розколов ся на двоє, мов розбита тиква. Бризнув кровавий мозок на боярина, і тихо, без рику повалив ся зьвір до долу. Радісно заревли труби бояр на знак першої побіди.

Зьвіря витягнено з поміж вивертів і обдерто зі шкіри. Тоді бояри рушили дальше, в гущавину. Сонце вже піднялось на небі і меркотіло крізь гиляки, мов скісні золоті нитки та пасма. Ловці йшли тепер геть геть веселійше, перехвалюючи ся своєю відвагою й силою.

— Хоч я лише вовк, дрібна зьвірюка, то все ще дам раду тухольському медведеви! — говорив Тугар Вовк, радіючи.

Максим Беркут слухав тих перехвалок і сам не знав, чому йому жаль зробило ся тухольського медведя.

— Що-ж, — сказав він, — дурна зьвірюка, той медвідь самотою держить ся. Як би вони зібрались до купи, то хто знае, чи й стадо вовків дало би їм раду.

Тугар позирнув на нього гнївно, але не сказав нічого. Ловці обережно поступали дальше, драпаючись по вивертах, перескакуючи з пня на пень, западаючи нераз по пояс у порохно та ломи.

Посеред тих звалищ величньої природи видніли ся подекуди медведячі стежки, протоптані від давніх давен, вузкі але добре втоптані, густо засіяні вибіленими кістками баранів, оленів та всякої иньшої зьвірини. Максим держав ся тепер по заду бояр; він раз за разом обходив усі становища, осмотрював сліди, щоб догадати ся, чи вони сьвіжі, чи ні, підпомагав, заохочував утомлених, — і тілько на нім однім не знати було ніякої втоми. З подивом позирала на нього Мирослава, коли він переходив коло неї, і хоч богато доси видала вона молодців і сильних і сьмілих, але такого як Максим, що сполучав би в собі всі прикмети сильного робітника, рицаря і начальника,— такого їй доси не трапляло ся бачити.

Нараз захрустів лім і грізно-люто випав на ловців величезний медвідь. Він біг зразу на чотирьох лапах, але побачивши перед собою ворогів, звів ся на задні лапи, а в передні вхопив бурею відломаний буковий конар, викручуючи ним довкола себе і видали час від часу з горла уриваний, немов визиваючий рик.

На становищі супроти зьвіря були два підгірська бояри, з тих, що то найголоснійше перехвалювали ся хотіли перед усіми показати ся мисливцями. Побачивши страшного ворога тут же перед собою, вони зблідли й затремтіли. Але скрити ся, втікати не уходило, — треба було ставити чоло, будь що будь. Дві стріли вилетіли рівночасно з двох луків, але одна хибила, свиснувши медведеви понад вуха, а друга влучила зьвіря в бік, не зранивши значно, а підлагнув медвідь і шпурнув на одного ловця свою збрую — буковий конар, який зі страшною силою гепнув ся о дерево. Тоді не зупиняючись ані на хвильку і не даючи ворогам часу до намислу, медвідь кинув ся на одного з них, що саме стояв на його протоптаній стежці. Ратище блисло в тремтячій руці боярина, — він хотів кинути ним на зьвіря.

— Не кидай! — крикнув трівожно Максим надбігаючи і ведучи з собою поміч загроженим боярам, Тугара Вовка, і ще одного боярина, — не кидай ратище, але настав поприбіч і борони ся!

Але боярин не слухав і кинув ратище на зьвіря. Розмах був невеликий, рука боярина тремтіла, медвідь був уже на яких пять кроків, — от і не диво, що ратище слабо зранило зьвіря в передну лопатку. Вхопив медвідь другину, розломив її і зі страшним риком кинув ся на свого ворога. Той держав уже в руках простого, на оба боки острого меча, що його називав медвідником, і готовив ся віпхнути його вістре в груди зьвіреви. Але вістре поховзло ся по кости і вастрягло в лопатці, і зьвір ухопив боярина в свої страшні, зелізні обійми. Страшенно скрикнула нещаслива жертва; захрустіли кости під медведячими зубами. Ціла та страшна і дрожю проймаюча подія скоїла ся так раптовно, так несподівано, що заким Максим міг надбігти з підмогою, вже боярин хриплячи в передсмертних судорогах лежав на землї, а над ним стояв кровавий медвідь, вискаливши свої страшенні зуби і ревучи на весь ліс з болю від одержаних ран.

Дрож пройшла у всіх по тілї на той вид; бояри стали мов укопані. Тілько Максим спокійно наложив стрілу на свій роговий лук, підійшов два кроки близше до медведя і приціливши ся одну хвилину, пустив йому стрілу просто в серце. Мов ножем перетятий урвав ся рик зьвіря і він повалив ся трупом на землю.

Не ревіли роги, не лунали веселі оклики по тій новій побіді. Бояри покинувши свої становища, збігли ся на місце нещастя. Хоч і як вони були загартовані в війнах, привикли бачити смерть біля себе, але вид кровавого, потороценого та пошарпаного трупа витиснув із усіх грудий важкий зойк.

Мирослава вхопилась за груди і відвернула очи. Тухольські пасемці на сплетені з галузя мари положили трупа, а за ним потягли й медведя. Понура мовчанка залягла над товариством. Велика калужа крови блискотіла до сонця, і нагадувала всім, що тут іще перед хвилею стояв живий чоловік, батько дітем, веселий, охочий і повний надії, а тепер з нього лишила ся лише безформенна купа кровавого мяса. У великої части бояр відійшла охота до ловів.

— Цур їм, тим проклятим медведям! — говорили деякі. — Нехай тут хоч жиють, хоч гинуть собі — чиж нам для них наражувати свое жите?

Але Тугар Вовк, а особливо Мирослава й Максим, налягали конче, аби кінчити розпочате діло. Бояри вкінці пристали, але якось дуже не раді були вертати на свої становища.

— Позвольте мені, бояри, слово сказати, — заговорив до них Максим. — Мої товариші Тухольці замкнули вихід і не пустять ані одного зьвіря відси. Тимто нам не потрібно розходити ся віддалік одним від одних. Найлїпше буде, думаю, розділити ся нам на дві ровти і йти понад самі краї пропасти по обох боках. Так ми зможемо найлїпше зігнати все до середини, а там разом з тухольськими пасемцями обступимо густою лавою і вистріляемо до одного.

А вжеж, а вжеж, що так лїпше! — крикнули деякі бояри, не бачучи насьмішливого усьміху, що перелетів по устах Максима.

Тоді товариство розділило ся. Одну ровту провадив Тугар Вовк, а другу Максим. Мирослава з власної охоти прилучила ся до другої ровти, хоч і сама не могла собі виснити, для чого. Мабуть шукала небезпеки, бо Максим виразно казав, що дорога другої ровти небезпечнійша.

Знов заграли роги і обі ровти розійшли ся. Ловці йшли де парами, де одинцем, то сходячись то розходячись, щоб вишукувати дорогу. Купами йти було зовсім неможливо. Зближались уже до самого верха; верх сам був голий, але понизше був цілий вал каміня, звалищ і вивертів. Туди пройти було найтруднійше і найнебезпечнійше.

В однім місці стирчала купа звалищ, мов висока башта. Ломаче, каміне і навіяне від давніх давен листе загороджувало, бачилось, усякий приступ до природної твердині. Максим поповз понад самим краем глубочезної пропасти, чіпляючись де-де моху та скальних обривів, щоб туди винайти прохід. Бояри-ж, не навиклї до таких неприступних і карколомних доріг, пішли здовж валу, надіючись знайти далї перерву і обійти його.

(Дальше буде.)

Думки [illegible]

Давно казали мені старі люде, як я був еще малим хлопцем, щоби паскудства, яке ляже на дорозї житя, не розграбувати, бо говорили сї старі практики, буде смердїти. Лїпше лишити його в спокою, а оно само розлїзе ся і... не буде смороду. Та! на дорозї мого духового житя, такой ту в Америцї лягло смердяче паскудство і не рушене смердить!! Отже гадаю: рушай, не рушай все одно — носа не вихилити, щоб ся не закатарити. Тож, щоби люди не потребували своїх носів на будуче затикати і наражувати своїх мозґів на небезпечний катар званий „bałamuticus“, я беру ся до неприемної роботи провітрити занечищену атмосферу нашого духового житя ту в Америцї.

„Ой не гаразд Запорожцї, не гаразд вчинили, степ широкий, край веселий, тай занапастили“, говорить наша історична дума пісня. Дивлячи ся на духове жите наших Русинів ту, на свобідній земли американській, і видячи страшну крамолу, братовбійчу борбу синів одної Матери-Руси, мимоволї насувае ся зацитована в горі пісня: Не гаразд запороповзцї... на гадку та мов розжареним зелїзом палить душу. Колись зробили Русини не гаразд, а нинї, по такім богатім, бо пятьвіковім досьвіді, бідачиска Русини стоять на тім самім місци, і можуть сьміло сьпівати: „Не гаразд запорожцї зробили“ бо і не гаразд робить нинї потомство, так у старім краю, як і ту в Америцї. Розбиті, подроблені не на партії, але на ґрупи, (угорским нарічієм сказавши на „фалатки“) водять ся за чуби із за нічого. У кождого народа живучого суть і мусять бути партії, які стараються ся о вибите на верх, о провід в народї, або о забезпечене якихсь постулятів — жадань, або і о вироблене виключно свого вплику на маси народа. Але у нас суть не партії, але партійки і уся борба американських Русинів посунена майже до божевільства, до ординарного простацтва, приносячого руському імени ганьбу і сором. Наша борба, се не суперничене партій, се не борба о здобуте верховодства в народї, бо того всего і слїду не видно, позаяк всї партії, если іх тим іменем можна і назвати, не мають цілий, не мають витиченої мети, до котрої би кожда прямувала. До борби виступили поки що три ґрупи американських Русинів; дві з них дещо сьвідомі своеї роботи і своеї цїли, трета позбавлена і одного і другого. З тих воюючих таборів, я беру лише два, які нас найбільше могуть обходити і заслугують на нашу серіозну увагу, а се: Американські москвофіли, прозвані

ком „Липованими“ які так як і в Галичинї суть здеклярованими москалями, і тому робять все що лише можуть, аби защіпити у руським народї піетизм до всього що российське, отже не рідне, не наше, які тим самим хотять, щоби нарід малоруський або Український признав російську мову, російське письменьство, лїтературу, звичаї, і обичаї, а свое питоме, свою мову, свої чудові піснї, свій доробок на поли лїтератури, аби понехав, забув. Не досяжене ніколи единство „одного руского народа“, иньшими словами знищене Українців в користь російського народа, заїхало сим пан-русистам мов фіра сїна у голову і не перебираючи в средствах, пустили ся так ту в Америцї як і в старім краю, в Галичинї, Буковинї і в Угорщинї мов скажені шакалї між наш народ з аґітацією за Росією. З тими людьми, з кацапами чи то „Липованими“ як здрадниками ренеґатами нашого народа, треба нам розправити ся катеґорично і без вагання. Ренеґатів не терпів жадний сьвідомий своеї національности. нарід; ренеґатів бойкотували, вішали, лїнчували. Ми рівнож несьміемо ренеґатів щадити, бо щаджене ренеґатів, російських запроданців значилоби, що ми не е сьвідомі своеї національности. Нас есть навіть після урядової російської статистики трийцять мілїонів, отже есьмо пятим що до числа народом в Европі. Так побіда мусить бути по нашій сторонї, але наша борба отже з кацапами мусить вести ся з цілою силою, енерґією, а що важнійше, пляново. Россія і еї приклонники не можуть нікому з нас заімпонувати ані своїм деспотизмом враз з нагайкою, ані своею темнотою, яка в тім російськім раю панує (в Росиї на сто люда уміе читати або писати десять до пятнайцять а девятьдесять до вісїмдесять пять ані читати, ані писати не уміе), ані своею ачіщенною (водкою), котру россіяни пють мов качки воду, ані тим безладем, яке в Росії панує, ані тими кольосальними довгами, які Росія на цілім сьвітї позатягала на білїони білїонів, ані тими богацтвами російського царя і его родини, до яких вони дійшли через варварське обдиране бідного народа, ані навіть своїми побідами в японській війнї. Одно хиба, що може нам, малоросам заімпонувати, то хиба довгі бороди російських темних попушків, та еще довші коси, які вони на взір хінців носять. Але для довгої бороди, а ще довшої коси царославного попа покидати свою народність з нас чейже ніхто не схоче.

Я згадав мимоходом про партію москальофільську, щоби читачі мене зрозуміли.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Тепер приступаю до обговореня партії безідейної, а то партії, яку витворили для власної користи деякі люди в Америці, межи угорськими Русинами. Угорську партію я назвав безідейною, значить ся, що ті люди, котрі ведуть партію зложену з самих угро руських Русинів, не мають ніякої витиченої цілиˈ ані в значіню політичнім ані культурнім. Ми знаемо, чого хотать „Липоване" Бекові, чи то по нашому сказати кацапи, ми знаемо чого хотать Українці Малороси. Кождий з нас знае, що ми працюемо що нашої сили над тим, аби наш нарід зробити независимим народом від других, так від москалів, Румунів (в Буковині), Поляків в Галичині а Мадярів в Угорщині. До осягненя тої цілі ми вибрали яко средство: Просьвіту нашого народа, до чого служать: читальні, представленя театральні, відчити, вечерки, святковане народних сьвят, святковане річниць смерти заслужених для українського народа мужів, як Шевченка, Шашкевича, Федьковича, Котляревського і т. д. Сим способом ми зискали для тої великої цілі масу — нарід. У нас Українців буяе духове жите всюда, всюди живуть і працюють люди ідеї. За просьвітою нашого народа пішла праця на економічнім поли. Тисячі крамниць (шторів) по селах в Галичині, десятки банків руських по містах, краева каса руська в Перемишли, кільканайцять великих склепів (шторів) по містах, асекурацийне товариство Дністер у Львові, сотки кас при читальнях по селах, спілкові крамниці по Україні російській, все те сьвідчить, що ми маемо велику ідею і що до здійсненя тої ідеї з кождим кроком зближаемо ся. За тими димими знаками нашої живенности поступае і жите політичне. Українці на політичнім поли з кождим днем ростуть в силу і вже недовго, як сповнять ся віщі слова найбільшого нашого народнього мученика, Т. Шевченка, котрий писав: „У своїй хаті своя правда і сила і воля" — а до того ми ідемо. Значить ся, наша робота есть ідейна, а до нашої ідеї зближаемо ся пляновою роботою.

Придивіть ся тепер роботі наших братів з угорської сторони, хоть не всіх, але тої частини, котра хоче грати на американсько-руськім концерці межиусобиць першу скрипку. Вони ґрупують ся коло орґану „Русско-Американьскій Вѣстникъ". В орґані, будь що будь поважного числом членів „Соединенія" в „Русско-Американьск-ім Вѣстник-у" і зі сьвічкою не найдеш якої ідеї. Уже сей сам факт, що орґан Соединенія руско-американських брацтв церковних видае ся на словацькім жарґоні показуе як найочевиднійше брак ідейности, гробову мертвеччину. Кромі шумних фраз і епітетів, якими щедро ділять ся члени заряду Соединенія, як примiром пустих фраз: „Ми зробили, ми дійшли до сьвітлих результатів, наше „славне" Соединеніе", „будемо ся і на дальше боронити з зататими ворогами нашого Соединенія" і т. д. аж в безконечність! нема там ніякої живійшої гадки, ніякої ініціятиви, плановости. Даром там будеш за сим всім шукати. Правда! я пропустив одну важну черту названого орґану, а іменно, дуже рідку в публіцистичнім житю, а питому лише ам. рус. відносинам, та тим і вельми характеристичну: кидане ординарних пашквілів, та простацьких лайок на верховну голову своеї церкви, як і взагалі обливане найординарнійшими помиями усіх своїх — коли так вільно назвати — політичних противників, дарма, чи вони походять з України, чи з Галичини, чи з Угорщини.

Зваживши евентуальні, далекосяглі сьвітлі результати, які Соединеніе своїми капіталами для американської Руси моглоби осягнути, (мае ся розуміти, що лише тогди, колиб мало у своїм заряді людей ідеї,) то можна напевно сказати, що найкраще моглаби розвинути ся Американська Русь зі всіх еї частий, т. е. Руси з під забору російського, австрийського і мадярського. Прочитавши сї мої замітки деякий член заряду Соединенія (мае розуміти ся, если взагалі уміе по руськи читати!!) готов крикнути до своїх членів: „a co, vidzice slavni clenovi slavneho naseho Sojedynenia jak my dobri vyprorokovali!! uź Ukraincy vyjavuja svoje opastne prostredki! Та ні, дорогі наші брати, ми Русини Українці ані не хочемо пхати ся до Вас і Вашого Соединенія, ані нехочемо Вам мішати Ваших рахунків, ані не напосілисьмо ся на Вашу орґанізацию, але най нам буде вільно, нам, старшим Вашим братам, звернути Вашу увагу і сказати Вам, що злою дорогою ступаете, що можете еще завернути, що можна направити, та зреформувавши ціле Соединеніе моглибисьте о много більші заслуги положити для Руського народа з Угорщини. А хто як хто, то угорські наші брати потребують великого напруженя сил, великої праці і великого покладу гроша та посьвяченя ся, щоби, не кажу вже зрівнати ся зі своїми братами Русинами з Буковини, Галичини а навіть і з Росиї, але щоби хоть троха до них підбігти. То не у гнів Вам, дорогі братя, але коли маете очи, то самі здорові видите, що Русь угорська геть! геть! лишила ся по заду від своїх сестер і то так під взглядом просьвітнам, економічним як і політичнім. Ми тїшимо ся, що Русь австрийська розвивае ся, ми радуемо ся, що Україна під московським царем двигае ся, для чогож би немали ми желати розцьвіту і угорської Руси?!!

Конець буде.

Допись.

Когус, Н. Й.

Хотяй вороги нашої Церкви і нашого першого руского Епископа хотять понизити на кождім кроці перед народом нашого Владику, то таки де йно Владика покаже ся — своею появою і проповідями на прах розбивае всі змаганя ворогів.

Так було і в Когус. День сей буде памятним на довго так для Когусян як і околиці. Дня 25 липня, в суботу прибув Владика в супроводі свого секретаря о. Германа до Когус о год. 6-ій вечером. На двірци очікували Владику наші руські сьвященники, французькі і польські, братства руські з Когус, з Вест Трой і Савт Трой і тьма тьменна народу.

Прекрасно виглядав цілий похід. Насамперед їхав головний командант п. Теодор Гевко з синьо-жовтою лентою на кони. За ним поступала перша банда музики і величезне братство сьв. о. Николая з Водервлит, за ними друга банда і братство з Трой сьв. Володимира і братство місцеве когуске сьв. Петра і Павла. В повозах їхали представителї міста Когус і сьвященники. В послїднім великім повозї украшенім в фани руські і американьскі, запряженім в чотири гарні білі коні їхав наш Владика в товаристві монсіньора Дуґаса, дуже поважаного в цілім містї старенького достойника сьвященника Француза і нашого пароха о. Чаплинського. Всюди де переїжджало ся коло костелів, зі всіх веж давали ся чути голоси дзвонів, а всі улиці були переповнені народом, який радістно глядів на Владику.

Перед дверми церковними привитав Владику імене комітету д. Лука Ядлош хлібом і солею, а в самих дверях Церкви о. Чаплиньский, місцевий душпастир відповідною промовою, вручаючи ключі церкви.

Владика окружений духовеньством і маленькими діточками-дівчатками, які кидали цьвіти під ноги, зайшов до Престола. Ту відправив ся короткий молебень і Владика вступив на трон, звідки щиро-сердечно, як рідний батько повитав своїх дітий.

На другий день відбуло ся посьвячене церкви і Служба Божа, яку відправив сам Владика при участи о. Цара і о. Чаплиньського як концелебрансів, а о. Бартіша і о. Германа як дияконів.

В часі цілого Богослуженя сьпівав прекрасно добре вишколений хор з Водервлит під управою дякоучителя и. Михайла Климка. По службі Божій проповідав сам Владика.

О год. 4-ій Вечірню відправив знов сам Владика з тою самою асистою. Як по Службі Божій так і по Вечірни промавляв до людий Владика. А промавляв так золодко, так горячо, так повний духа Божого, що не було ні одного в Церкві, хтоб не зронив своїх сліз з очей. Довго, довго будуть в памяти слова і науки Владики у тутешних людий. Владика лишив тут по собі як найкрасше вражіне, а люди будуть його довго, радо і мило згадувати.

Дай Боже, аби йно вороги раз вразумили ся і пізнали правду, аби покинули свою огидну роботу ощерства, пімсти і ненависти на невинного і божого чоловіка, аби раз перестали баламутити наш нарід, а тогди певно, що запанує любов і згода, а і другі народи будуть нас шанувати.

В понеділок 27 го липня по Службі Божій рано від'їхав Преосьвящ. Владика пращаний на двірци сьвященниками і комітетом когуским — до Філадельфії.

Очевидець,

Сьвято в Мт. Кармель Па.

Монткармельці сьвяткували попередної неділі сьвято свого відродженя до нового житя. Оголошені вечерниці з аматорським представленем дітий стягнули цілу салю дітий. Точно о год. 6. вечером виступив на сцену мішаний хор „Монткармельський Боян" і відсьпівав під проводом свого учителя п. Евгена Гвоздика кілька гарних пісень. Найлучше подобались „Н. Кумановського — Вязанка народних пісень" і „Де срібнолентий". Дуже добре відсьпівав барітонове сольо „Верхами где Бескид стремить" п. Т. Войтович. Дзекі пісні треба було повторити, але задля браку часу відложено се.

Відтак слідовало діточе представлене фантастичної штуки в 2 діях К. Лукашевича „Серед цьвітів". Сцена перемінилась в город. На грядках станули діти — цьвіти: невинні лелії, астри, братчики, дзвіночки, мак, фіялки та незабудьки. Понад усі пишаесь цариця — рожа з чародійною паличкою. Коло цьвітів порaеть ся дідусь, огородник з внучкою Марусею Рожа справляе цьвітам вечірниці — запрошуе мотильків. Гості пють солодку росу та частують ся цьвітовим пилком, гуляють і пісні сьпівають. Та з'являють ся непрошені гості, зелені комашки. Цьвіти проганяють їх недобрі. Але приходить час, що рожа головку склонила, похилилась — вяне. І старий огородник не поможе. Цьвіти забули про ню, забули веселу гостину у цариці. Аж надлітають зелені комашки, обходять її, поять водою, раді-б цілу ріку принести, привязують до тички і цариця відживае. Виратували еї прогнані комашки. Надходять цьвіти радують ся здоровою і веселою царицею а бідних комашок проганяти хочуть. Але рожа не позваляе; она відае цьвітам сумну казку, цьвіти плачуть та обіцяють поправитись. І знов сьпівають пісню та накликують ся до згоди, до любови. Отсе зміст цілої штуки.

Діти віддали свої ролї дуже добре. Найлучше грали А. Троян (рожа цариця); І. Коропчак і А. Бенцаровска (дідусь огородник з внучкою), А. Велигдан і С. Воргач, (мотилї), Д. Джопко і І. Горощак (комашки), М. Мариняк (лелія), і М. Ґалабурда (мак).

Гарно виголосили патріотичні декламациї п. Анна Гук „Не загинем" і п. Зомяк А. Могильницького „Рідне слово".

Під конець — образ з живих осіб — Молитва дітий за Русь, в супроводї жіночого хору. Серед сцени „Пречистая Діва Мати з руського краю", що своїм омофором обнимае весь нарід а діти молять еї на колінах, благають о лучшу долю для себе і своїх батьків. Гарно було!

На тім і конець представленя. Люди розійшлись домів а на салї остали самі „свої" і наші „аматори", що хотіли розірватись, поговорити про ріжні справи. Діти не хотіли розходитись а чекали на ice cream (морожене) яке обіцяв їм „зафундувати" тутешний парох о. Сембратович. Коли остали самі старші, понеслась щира розмова про все, що нам долягае, доскулюе. Забавлялись усі весело, щиро, сердечно як у старім краю. Не обійшлось і без необхідної „шкляночки пива". Хор мусів еще й пісню неодну засьпівати, щоб „патріотам" догодити і неодно „Многолїтствіе" затягнути, тим паче, що між нами були і члени Т-ва сьв. Володимира які сбходили торжество свого патрона і куратори церковні. І так булиб просьпівали ніч до раня, колиб не память на се, що завтра знов до праці забиратись треба. Пізно в ніч розходились всі домів з надією на лучшу долю, на лучшу будучність.

Гість.

Спростоване.

H129

Удаемо ся з просьбою до Вп. Редакції о поміщене тих кілька слів:

Наші парохіяни приходять чим раз до більшого переконаня, що ґазетка, що сама себе називае „Правдою", то хиба на кпини... бо що рушить концептом, то по свому збреше!...

Єсли всі еї дописи мають тілько правди, що дописи тутешні, то дійстно, не знати, чию більше честь подивляти, чи тих, що ту „Правду" пишуть і видають, чи тих, що дописують і читають....

Казали прості люди: „яке їхало, таке здибало", щось таке зайшло і з редакторами і дописувателями „от Правди".

В 28 ч. тої „Правди" помістила П. Т. Редакція допись „из Когус", в котрій плаче як та... упавша женщина, бо уроїло ся в еї гістерично хоробливій голові, що будьто би в нашій парохії були якійсь „хрестогонителі".

А позаяк в тій дописи сьміла „девушка Правда" покликати ся на мене як би на сьвідка, тому заявляю публично і готов есьм заприсягнути, що в цілій тій дописи, поміщеній в „Правді", (крім перших еї слів) нема ані слова правди, а всьо е підла, чорна лож!

П. Т. Редакція „от Правди" нехай радше заплаче над честию свого допусувателя. Наша парохія була бя давно вже щаслива, щоби не той схизматицкий прихвостень і наймит от „Поступа", котрий в послідних часах поступив аж на дописувателя до „Правди". Єсли той дописуватель мае крихітку чести, то нехай бодай раз помістить свое „чесное імено", а тогди будемо знали всі, хто то в нашій парохії мае таке схизматицке рило, котрим підривае наш сьв. супокій.

На разі радимо ему, нехай як той Юда чим скорше учинить тое, що наміряе — то е, нехай собі сам пристане до тих московских схизматиків, а нехай не соблазняе других і лишить нас в супокою! Річию ясною е, що не позволимо, аби перший ліпший схизматицкий наймит і кнутопоклонник виступав яко оборонець нашого обряду.

Василь Стах,
парохіянин з Cohoes.

Ті що роблять на дворі

виставлені на зимно і вогкість, уникнуть руматизму і невральгії, если будуть вживати

Д-ра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру

коли почують перші симптоми. Сей лїк роблений згідно з острим німецким законом і мае 35 літну незахитану славу.

На продаж у котрого небудь аптикара, по 25 і по 50 центів або у властителїв.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

БЕРИ І ЧИТАЙ!

Отсим подаемо до відомости загалу, що вийшла з друку дуже цікава і обемиста брошура під заголовком „Бери і читай!", написана одним найсьвідомійшим твердо-Русином. Коштуе лише 30 цнт.

Замовленя і гроші висилайте на адресу:

Mr. A. Mгус,
339 2nd Ave.,
New York, N Y

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SWOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly published every Thursday at 184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by Little Russian Nat'l Union of America.

Rev. P. Poniatyshyn, Superintendent.

Anth. Curkowskyj, editor.

K. Kirczow, manager.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the Post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза“, виходить що тиждня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтара або аґента на експресовім офисі, пішліть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Лікарі народних недуг, чи мантії дурисьвіти?

Окрім тих зьвірят і ростин, які ми бачимо голим оком, е на сьвіті ще більше сотворінь, яких можна побачити лишень через дуже побільшуючі шкла. Учені їх називають мікробами або бацилями,

Оттакі бацилї діставши ся до мяса, множать ся дуже скоро і з'їдають його.

Часом трафить ся, що такий бациль дістане ся до мяса живого чоловіка. Коли чоловік не може побороти валізших в нього мікробів, тоді вони розвивають ся в його тілї або в крови і викликують тяжкі недуги, гниль тіла, страшні горячки і чоловік гине.

Але лікарі мають на сї бацилї способи і всякими средствами старають ся їх нищити. І щасте чоловіка хорого, коли він відразу віддасть ся в опіку опитних лікарів.

Але горе, коли він піде до знахора дурисьвіта.

А таких, що дають ся дурити усяким мантіям знахорям, на жаль, у нашім народі більшість.

А чому воно так е?

Тому, що народ е темний, тому дае ся дурити усяким мантіям, які з його болїв, слабостий, з його нещасть — роблять собі дійну корову. Дальше тому, що слухае несовісних драбів, які умисно не дають хорим повздоровіти, щоби не стратити доходів, висисуваних з нужди і кервавиці болїючих.

Подібно як з одним чоловіком, мае ся річ і з цілими народами. Кождий нарід мае якійсь болї, кождому діе ся якась кривда, нікотрий нарід на сьвіті не скаже, що йому діе ся гаразд. Є люди, що оглянувши і пізнавши ті болї зблизька, старають ся тим болям запобігти і завчасу знищити гнїздо бацилів.

Та окрім таких людий, е ще другий „ґатунок“ людий, що їм анї в голові гоїти рани народу. Противно, їх задачею е як найдовше тоті рани ятрити, безперервно їх торкати, а з кождого болю витягати для себе користь. Отсе суть народні знахори — дурисьвіти.

Вони вічно будуть вам кричати: „Народе! тобі діе ся кривда!...“ Але по засим, вони лаючи „протекторів“ та тих, „що поглублюють народ в духовій неволї“, самі власне мають одинокою своею задачею, в тій „духовій неволї“, але своїй питомій — держати сей народ, бо з сего вони живуть. Вони будуть каламутити, щоб тим лекше ловити рибу, щоб тим безпечнійше, гарбати для себе наживу.

Говорячи про сих мантіїв знахорів, ми маемо на гадці нову часопись, що отсего тижня власне почала виходити: „Союз“.

Русь-Американьска така небогата в часописи, такий брак їх дае відчувати ся — бо одна часопись на чверть міліона Русинів се безусловно за мало— що здасть ся, з появою кождої, хочби і найменчої, належалоб ся тільки радувати. Сеж прецінь мала би бути союзниця в борбі з ворогами, се крок в перед в національнім розвою, новий розсадник сьвітла і науки....

Але сего всього про нову часопись „Союз“ на жаль, годі сказати. В переднім слові „Від Рекакції“, що забирае цілої пів першої сторони, про програму нової часописи, крім слів, „що буде (Союз) вірно і неустрашимо стояти на сторожи справ народних“ — нема більше ні слова — крім пустих, нїчо не говорячих натяків і фраз. А се буть що-буть хиба трохи за скупо.

Ми розуміемо, що дівоча соромливість не дозволяе новій ґазетці такой зараз першого тижня свого житя, в так молодім віці, прилюдно виявити сьвітови тайни свойого кохання — і тому хочемо прийти еї соромливому заклопотаню дещо в поміч. А і загалови буде з сього деяка користь, бо він дізнасть ся, що се за ґазета, звідки родом, що вона хоче і куди їй дорога.

Щоб се все виаснити, мусимо цофнути ся пару місяців в зад.

Отже, недавними часами „независимці“ в Канаді „вишмарили“ зі свого гурту дд. Бодруґа і М. Вачинського. Сараки, ставши ся неможливими в Канаді, приманджали у стейти і тут почали хитру гру. Людям почали клепати про независиму церков, а тим часом лестили ся до презбітерян.

Видко сі давали їм за мало, бо навіть були у православного батюшки-епископа Платона, однак сей „вишмарив“ патріотів за двері і не хотів навіть з ними говорити. Що робити, мусїли чіпити ся тих, що остали. А се також не злий бизнес, бо вони приміром Бодруґови головному місіонареви, платять 100.00 дол. місячно. Він однак, як добрий бизнесмен, заперечуе се перед людьми, та плаче перед ними, що не мае з чого жити, а добродушні парохіяни з Ню-арку, Н. Дж. платять йому зі своеї кишені знова 80.00 дол. місячно. Але за се він е патріотом і один з тих, що старають ся, „щоб на родне поле було чисте від кукілю“...

Сі панки, разом з третим також презбітеріянцем, о. Косовим, на цїли ширшої пропаґанди презбітерявізму між нашим народом дістали 1000.00 дол. від презб. за які то гроші обовязали ся видавати часопись.

І так народив ся „Союз, часопись для руского народа в Америці“.

Се однак мае бути для загалу тайною, а для тим лекшого замиленя очий пише ся, що се е „уділова“ часопись і завзивае ся людий до купованя „10 доларових шерів на сплату“.

При народинах часописи між менерами вийшли недорозуміня. Один батько, Бодруґ, хотів, щоб се була чисто „релїґійна“ часопись. Другий, Косовий, обставав, що на се вже в Америці люди не дадуть ся зловити, і тепер, що часопись мае бути независимо-презбітеріяньсько-поступова, щоби „могли вимінювати думки сьвідомі і щирі люде.“

Бачимо отже яка то буде щирість переконань та стійність „поступовости“ ґазети.

Як сказано, на ґазету дали презбитеріяни 1000 00 дол. Гроший не дали вони анї для красних очий Бодруга, анї для приемного лиця Косового, але для свого бизнесу. Отже независима часопись буде мусіла скакати так, як їй презб., то е ґазди, заграють, а тим самим часопись не буде зовсїм „стояти на сторожи справ народних“, лиш буде заступати тілько і лишень справи презбитерян, буде боронити їх інтересів і їх користий. Так отже мае ся справа з еї „независимостию“.

„Здобудемо кращу долю, принесемо дар і потішимо опущену „Неньку“... пише при кінці вступної статї „Союз“. Дуже гарні слова — однак в виду попереднього виходять глумом і іронією. Служити вітчині, віддати їй усї свої сили і талан, зложити на жертвеннику любови навіть жите — се гарні і взнеслі почуваня, се „Сьвятая сьвятих“ усїх людських пориваньв. Але підшити ся під покров „опущеної Неньки“, щоб за словами любови красти у Неї еї послїдне добро, бути Валенродом своїй рідні — се підло!.. Хто хоче гідно служити вітчині, мусить до еї жертвенника приступати з чистими руками. Панове, що торгуете своїми послугами, раз цареславним, то знова презбитерянам, ваші руки забабрані грязею, тому проч від жертвенника „опущеної Неньки!“... Знаючи вашу ідейну вартість, хотяйби і як шумних ваших фраз, нікто не возьме серйозно, лиш кождий напятнуе — знахорів — мантіїв-дурисьвітів.

Побіда військової революції в Турції.

Від пару тижнів увесь сьвіт занятий подіями в Турції. Сьвітова преса широко нотуе вістки про військову революцію, яка захопила майже всї краї Турції, про молодотурецький — революційний рух та про конституцію, яку надав турецький султан народам своеї держави в обаві, щоб не наложити перед зреволютованою своею армією власною головою.

Революція почалась в Македонії, провінції Турції, а розширилась так швидко серед армії султана в цілій державі, що сам султан і його дорадники в Царгороді, столиці Турції, потратили голови, не знаючи, чи уступати збунтованим військам і дати їм те, чого вони домагались, чи здусити бунти силою. Здавалось з початку, що султан возьме ся за послїдне, але зараз показало ся, що султан не мае властиво своеї армії, а ті війська, котрі мали йти з оружем проти своїх товаришів і братів і були під примусом за султаном, відмовляли послуху.

Що-ж викликало революцію в Турції?

Турція побіч Росії — се едина країна в Европі, де е абсолютні порядки. де володар Турції — султан, подібно як цар в Росії, е необмеженим паном, в котрого руках спочивае доля не тільки людини, але й тих народів, що замешкують турецьку державу.

Тяжко приходить ся жити людам в ярмі неволї. Через те, невдоволене з порядків в Турції росло від довгих часів серед цілого населеня так магометаньського, як і християньского. Ті невдоволеня принимали нераз дуже кровавий характер, але султан потрафив подібно як і цар усувати їх.

Та абсолютне пановане турецьких султанів відбило ся на цілій державі. Дійшло до того, що в провінціях держави, як от в Македонії, Альбанії, панували безперестанні забуреня, непокої та різні між магометаньским а християньским населенем. Дійшло до того, що через краї турецькі мандрували ріжні ватаги розбишак, котрі рабували і мордували населене, На те, щоб успокоїти ті невдоволеня та ватаги в державі, потреба було вірної і карної армії. Але як же вона могла бути такою, коли через рабівничу господарку султана і його дорадників (камарилї) вдерся до неї голод. Жовнірам та сфіцирам цілими місяцами не плачено платнї. А як голод зазирае до армії, то устае вже всяка дисципліна. Почались через те масові дезерції з війська.

Та не ходило тут тільки о неплачене платнї, але також о добре з'орґанізований політичний рух з певними політичними цілями. Серед армії почав ширити ся революційний, молодотурецький рух, котрий змагав ся до того, щоби знести абсолютизм в вітчині а завести конституцію.

Видко се найкраще з письма майора збунтованих полків в Македонії Ніясі до намісника Македонії, Гільми-паші. Майор пише: „Іменем бога і правди піднимаю прапор революції проти нинїшних порядків. Хочемо конституційного ладу, аби в нашій вітчині запанувало безпеченьство житя і спокій, котрі запевнять одиноко вітчині велич, богацтво і славу. Присягаю, що не буду робити жадної ріжниці між магометанами та християнами. На моїм прапорі революції е виписані слова правди і свободи“.

Рівночасно з вибухом революції в краю, оповістив закордонний комітет революційної молодотурецької орґанізації маніфест, котрий розіслав до всіх консулятів Европи та розкольпортував між населенем Турції. Маніфест домагае ся просто привернення конституції з 1876 р., котру дав Мідгад паша, а котра по короткім треваню була цофнена, та скликаня всенародного парляменту.

Одинокий ратунок для себе, отже міг побачити султан тільки в наданю конституції. І се стало ся. В цілій державі проголошено торжественно, серед великої радости населеня, конституцію, та скликано перший парлямент до Царгороду.

Турецька конституція з 1876 р. е дуже свободолюбна, подекуди навіть далеко краща як в західно-европейських державах. Султан мае права конституційного володаря: е найвисшим каліфом і володарем Оттомани, то е всїх турецьких горожан. Є він невідвічальний і недоторканий. Свобода в цілій державі е ненарушена та законом запоручена. Релїґією держави е Іслям. Свобода друку, право зборів, рівність всїх горожан перед законом, охорона їх перед надужитями і сваволею урядників — забезпечені актом конституційним. Мінїстерська рада веде свої наради під проводом великого везира, себто канцлера держави. Заступництво Оттомани складае ся з двох палат: сенату і парляменту, котрий радить кождого року по 4 місяці. На 50 тисяч горожан припадае один посол. Вибори е тайні. Рішеня, ухвалені парляментом та сенатом, а затверджені султаном, стають законами.

Така в головному зарисі конституція в Турції.

Таким способом Турція входить в нову, конституційну добу житя.

Заведене конституції в Турції приняла ціла Европа з одушевленем, тільки в тюрмі народів, країнї кровавого царя, Росії, принято її як несподіванку і з невдоволенем.

Цар чуе, що і до його країни зближае ся година смерти для самовладних, жорстоких порядків.

ОГОЛОШЕНЄ до всїх членів Р. Н. Союза і їх Урядників.

Отсим подае ся Вам до відомости, що всї члени Р. Н. Союза, котрі, чи то будучи хорі, чи ще за здоровля хотять змінювати своїх спадкоемців або робити послїдні волї, мусять робити се на відповіднім до сего бланкеті Р. Н. Союза — „Зміна Спадкоемців“ а не на яких небуть картках. Місцеві урядники, а взглядно секретарі, мусять уважати на се, і в випадках, де член хорий або здоровий хоче змінити свое посмертне, мати мусять під руками повисші бланкети „Зміна Спадкоемців“ і на них тільки змінювати. В случаю колиб член захорів і хотів змінити посмертне а секретар немав під рукою висше згаданого бланкету, в такім разї секретар мае виписати таку зміну на папери в слідуючий спосіб:

Зміна Спадкоемців.

Я........................
член братства (тов.).......
в........................ віддіiл...
Р. Нар. Союза в Америці, число грамоти...... отсим уневажняю виіменоване моїх попередних спадкоемців, означених в декларації і настановляю і іменую моїми спадкоемцями і назначую суму яка кождому на случай моеї смерти мае бути виплачена як слїдуе:
....
Дано в.........дня....19..
Сьвідки.
Власноручний підпис.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.
Дм. Капітула, предс.
Т. Лабовский, секр.

Артист-маляр з Галичини, рік в Америці, виконуе всї роботи церковні, малюе церкви, образи, золотить і відновляе іконостаси, олтарі, кивоти, і т. д. Поручае ся Всч. Духовеньству і братствам церковним. — З глубоким поважанем:
M. SNIATYNSKI 24-34
„SWOBODA“ 184 Hudson Str., New York.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Справоздане
із X-ої головної Конвенції „Р. Н. Союза".
(Дальше.)

Так представляе ся грошевий оборот Р. Н. С. за протаг двох останних років і стан його каси тепер (підчас гол. конвенції).

По справоздаию фінансовім, зложив ще п. Ядловський справоздане із своеї орґанізаторської діяльности в Р. Н. С. за послідні два літа. Короткий зміст сего справозданя був такий: Орґанізацийна робота в Р. Н. С. від IX-ої гол. Конвенції не могла увінчатись такими успіхами, як можна було надіяти ся, головно за-для двох причин: 1) задля загальної крізи і безробітя в Америці в послідних часах, через що, зовсім природно, число виступивших членів мусіло підскочити в гору, а рівночасно число нововступаючих членів мусіло значно упасти в долину і 2) через невідповідний спосіб винагороджуваня місцевих орґанізаторів. Після ухвали попередної гол. Конвенції мали орґанізатори по даних місцевостях стягати собі самі приписану винагороду від приеднаних ними для Р. Н. С. членів, що показало ся дуже непрактичне, бо через те родили ся між орґанізаторами а брацтвами ріжні непорозуміня, заздрість, навіть сварні, так, що не один орґанізатор зневохочував ся тим всім і або зовсім покидав свою роботу, або домагав ся виплати своеї претенсії від Старшини Р. Н. С., чого вона без призволу гол. Конвенції, розуміеть ся, не могла робити. Із сих місцевих орґанізаторів, що вважали відповіднійшим віднести ся з своїми претенсиями до Старшини Р. Н. С., лишило ся остаточно тільки двох, а саме пп. Демко і Д. Кіра, прочі порозходили ся і гол. орґанізатор вніс, щоб при виплаті діет делеґатам виплачено згаданим орґанізаторам належну їм винагороду, іменно першому 37·25 дол., другому 9·75 дол. І взагалі, щоб орґанізацийна діяльність в Р. Н. С. могла розвинути ся красше чим доси, поставив п. С. Ядловський внесок, щоб на будуче виплачувати місцевим орґанізаторам винагороду тим самим способом, як се було перед IX-ою гол. конвенціею, себ то, щоб виплачувала сама старшина Р. Н. С. — Розуміеть ся само собою, що се внесене принято. — Подякувавши вкінци сердечними словами сим місцевим орґанізаторам, що найбільше потрудили ся для розвою Р. Н. С. в останних двох роках та завізвавши їх і на далі до ревної праці, гол. орґанізатор скінчив своє справоздане.

Йдучи за сим правилом: честь кому честь, шановні імена сих орґанізаторів патріотів, котрих діяльність особливо підносив п. С. Ядловський на конвенції, е такі: М. Бабій, Ю. Зубко, Н. Джмелик, Й. Ялечко, Й. Запоточний, А. Клим, Т. Каськів, М. Беля, А. Романчак, К. Шкурат, П. Середницький, А. Овсак, Гр. Ковалевич, П. Сушереба, С. Баль, Л. Демко, С. Демчко, К. Феценко, Н. Галайда, І. Гойда, Т. Гулик, Д. Кіра, Ф. Кованко, І. Корчинський, В. Каськів, Гр Копча, А. Русенко, Ю. Спонтак, І. Тарбай, М. Угорчак, А. Вовк. Йду далі.

Тому, що круг діланя урядників Р. Н. С. е менше або більше з собою звязаний (прим. фінансове діловодство провадить ся зарівно фінанс. секретарем і касієром, а провірюе його контрольна комісія), рішила конвенція отворити дискусію над справозданем фінанс. секретаря аж тоді, коли й прочі урядники зложать свої справозданя, щоб сим робом нараз розвинути дебату над діяльностію цілого уряду.

Наступило отже справоздане рекордового секретаря п. Т. Лабовського, який представив в цифрах розвиток Р. Н. С. від послідної конвенції. Його справоздане таке:

ВИКАЗ ЧЛЕНІВ
Р. Н. Союза в Америці від IX. Головної Конвенції по конець червня 1908 р.

З кінцем мая 1906 р. було в Р. Н. С. 6941 дорослих, а 947 дітей.

В червни і липни 1906 р. виступило з Р. Н. С. 536 дорослих а 35 дітей так, що з 31-им липнем 1906р. було в Союзі 6378 дорослих а 912 дітей, разом 7290 членів. Із числа дорослих членів було 5894 на ціле посмертне, а 484 на половину посмертного.

Для ліпшого перегляду подам насамперед виказ членів на ціле посмертне, потім на половину посмертного, а вкінци дітей.

На ціле посмертне:

	Принято нових членів	Прийшло з пів посмерт.	Виступило	Перейшло на пів посмерт.	Умерло	Всїх членів в Р. Н. С. було
1906 в серпни	38	—	—	—	3	5929
„ „ вересни	190	—	319	—	3	5790
„ „ жовтни	384	18	127	8	3	6062
„ „ листопаді	291	8	90	9	4	6259
„ „ грудни	441	8	74	—	3	6630
1907 в січни	348	6	97	6	4	6881
„ „ лютім	368	4	96	5	4	7147
„ „ марті	264	5	99	1	4	7306
„ „ цьвітни	236	5	159	2	5	7381
„ „ маю	247	6	97	5	2	7532
„ „ червни	252	10	159	2	8	7629
„ „ липни	329	9	162	4	4	7795
„ „ серпни	237	9	171	6	9	7856
„ „ вересни	169	2	148	2	2	7863
„ „ жовтни	281	—	185	2	4	7969
„ „ листопаді	407	9	136	3	9	8227
„ „ грудни	438	2	175	7	7	8479
1908 в січни	182	4	247	2	3	8403
„ „ лютім	115	1	312	4	3	8202
„ „ марті	154	2	290	4	4	8052
„ „ цьвітни	219	6	235	—	3	8039
„ „ маю	341	1	217	2	4	8155
„ „ червни	211	3	236	—	4	8129
За цілий сей час	6142	118	3831	74	99	

На половину посмертного:

	Принято нових членів	Прийшло з цїлого посм.	Виступило	Перейшло на ціле посмер.	Умерло	Всїх членів в Р. Н. С. було
1906 в серпни	7	—	—	—	—	491
„ „ вересни	78	—	64	—	—	504
„ „ жовтни	24	8	20	18	—	498
„ „ листопаді	52	9	9	8	—	542
„ „ грудни	47	—	8	8	—	568
1907 в січни	48	6	17	6	—	601
„ „ лютім	56	5	24	4	1	632
„ „ марті	83	1	23	5	—	688
„ „ цьвітни	41	2	20	5	—	707
„ „ маю	41	5	18	6	—	732
„ „ червни	55	2	31	10	—	748
„ „ липни	34	4	34	9	—	742
„ „ серпни	54	6	29	9	—	763
„ „ вересни	29	2	43	2	—	748
„ „ жовтни	48	2	37	—	—	760
„ „ листопаді	64	3	29	9	1	789
„ „ грудни	37	7	35	2	—	792
1908 в січни	25	2	47	4	—	770
„ „ лютім	16	4	54	1	1	737
„ „ марті	67	4	58	2	1	747
„ „ цьвітни	51	—	37	6	—	756
„ „ маю	76	2	34	1	—	799
„ „ червни	50	—	42	3	—	804
За цілий сей час	1084	74	713	118	4	

Дітей:

	Принято	Вимазано	Повістае		Принято	Вимазано	Повістае
1906 в серпн.	10	—	922	1907 в серпн.	33	33	1249
„ „ верес.	11	—	933	„ „ вересн.	31	31	1249
„ „ жовтн.	9	—	942	„ „ жовтни	49	20	1278
„ „ лист.	61	21	982	„ „ лист.	13	17	1274
„ „ грудн.	86	50	1018	„ „ груд.	31	1	1304
1907 в січни	56	29	1045	1908 в січни	35	28	1311
„ „ лютім	66	7	1104	„ „ лютім	28	17	1322
„ „ марті	45	12	1137	„ „ марті	21	22	1321
„ „ цьвітн.	43	13	1167	„ „ цьвіт.	30	30	1321
„ „ маю	53	14	1206	„ „ маю	33	21	1333
„ „ червн.	32	11	1227	„ „ червни	17	17	1333
„ „ липни	43	21	1249		836	415	

З кінцем червня 1908 р. було отже в Р. Н. С. 8129 членів на ціле посмертне, 804 на пів посмертного і 1333 дітей — разом 10266 членів.

За час же двох літ (1906—1908) Р. Н. С. зріс о 2235 членів на ціле посмертне, о 320 на пів посмертного і о 421 дітей — разом виносив приріст **2976 членів**.

Додати ще, що від останної конвенції приступило до Р. Н. С. 56 нових відділів, а 6 виступило.*)

*) Чисел і назв вступивших як і виступивших відділів мені не доручено до сего часу, як я писав те справоздане; та я подам їх бодай при кінці. — Прим. справоздавця.

(Д. буде).

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Серпень.

20	Ч.	Дометія муч.
21	П.	Емиліянаісп., Мирона
22	С.	Матея апост.
23	Н.	10. Лаврентія мч.
24	П.	Евпла мч., Клавдія
25	В.	Фотія і Аникити мч.
26	С.	Максима, Іпполїта

— Відрадною вісткою можемо отсе поділити ся зі всею нашою суспільностию. Гордість нашого народу, чільний робітник в нашім духовім житю, д-р Іван Франко, подужав на стільки, що вже повинув санатирию та остае вже вдома. Ш. реконвалесцент забрав ся вже й з питомою йому запопадливістю й роботящостию до літературної праці. На жаль д-р Франко власноручно писати ще не може, не володіючи на стільки руками; за його диктатом пишуть сини. Бажаемо горячо з цілою нашою суспільностию, щоб ш. реконвалесцент подужав вповні як найшвидше та обдарував наше письменство ще не одним трудом свого ума. При сім одначе повинно наше громадянство ні на хвильку не забувати, що подужуване ш. письменника та його дальше здоровле завиcить головно від того, щоб він не був приневолений до безвпинної праці на насущний хліб.

— Дня 30 серпня с. р. церков в Нюарку, Н. Дж. буде обходити сьвято благодареня в якім возьме участь Єго Пр-о гр.-католицький Епископ Сотер. Русини гр.-католики приготовляють на той день велику урочистість, на котру запрошуе ся доокoличних сьвящеників, брацтва і вірних. Збирати ся брацтва мають в гали під церквою, на Court Str. в неділю рано звідси вирушить похід по Преосьвященного, щоб Його ввести до церкви. Дівчата Newark у являть ся з букетами, а діти будуть сипали цьвітами, бо се буде велике торжество побіди правди і віри над ошуканцями.

За Комітет:

о. А. В. Камінський.

— „Наше славне Соединене" хвалить ся, що бупім то мае аж 501 брацтв. Тимчасом по провіреню їх чисел показує ся, що бракуе з числа 501 аж 80 брацтв, так що в дійсности брацтв, в „Соед." е 421. Але і з позісталих брацтв деякі суть вельми цікаві. І так одно, (число 141) мае 1, словами: аж одного члена (!?), три брацтва по двох членів, одно трох членів, чотири бр. по чотирох чл., одно 5 чл., два по 6 чл., одно 7 чл., шість по 8 чл., пять по 9 чл. і три бр. по 10 чл., так, що брацтв, які мають більше як 10 членів е в Соед. всего 394 то значить, о 107 менче, як тим хвалить ся головний уряд, або що з числа тих брацтв, які недостають Соед. як раз може бути „Общество Р. Б." Рівнож після послідного звіту число усіх членів в Соединенію зменчило ся о 453 членів.

— Своя своїх не познаша! Межи царославними в Ню-Йорку панує тепер велика колотнеча. Повстала вона з сього: Хотовицький е о пару цалів розумнійший від Платона, і тому сей боячи ся конкуренції відкомендируе вічно Хотов. по „путешествіям", бо коли сей робить службу в Ню-Йорку, то на сім вельми терпить Платонів карман. Народ знова маючи по уха Платонових дурниць, та довідавши ся про сю сварню двох „сьвятителів" післав депутацію в монастир, (де тепер живе Платон). Однак сей сказав, що народови засі до церкви, до якої він один мае право, та що може сю навіть замкнути і нікого до неї не впустити. Православна парохія проти сего страшно обурила ся і заслала прохане у синод до Петербурга, щоби собі забрали звідси Платона. Тимчасом Платон бенкетуе в монастири (в бейбі-шапі) в Сапаап, Ра. де живе зі своєю дочкою і будучим зятем. Горівка, пиво та дорогі вина ллють ся рікою, а тимчасом його парохіянам клопіт. Більше про сю справу в недовзі. — Гр. Чалий.

— В Канаді від моря до моря по S. P. R-ких шапах застрайкували всі ремісники: машиністи, механіки, котлярі і иньші. Компанія хотіла так зробити, щоби платити після здібностий і сили, а робітники сему спротивили ся.

Арій.

— З Вінніпеґу, Ман. Канада. До Канади на стало приїхав ігумен Арсеній. І за короткий час свойого побуту, почав заводити свої порядки, починаючи від Макарія, котрого особу дехто знае і в Стейтах. Сей чоловік, нікому нічо не винен. Носить книжки тай продае, зве себе епископом та правдивим наслідником Христа. Завсїгди в спорах він із Серафимом, а що сей вже виїхав в Росію в повні одиноким, то на його місце лишив ся Макарій.

Відправляючи, чи пхаючись відправляти молебні в Гонорі, Арсеній впихаючи, так надоптав йому ногу і наштовхав в груди, що сей кого здибле, скаржить ся і показуе ногу. І справді варварський вчинок московського чорноризця, нагадуе нам нічо більше як заяця і жорстокого драпіжника.

Зі словами повними тріюмфу сей чоловік промовляе, що він береже сьвятощів царокнутославія — як він називае православну віру.

Дня 9 с. м. у неділю, знов щось подібного трапилось в тутешній цареславній церкві. Звичайно як і все, Макарій звик стояти, як заслужений новіціят, з правого боку райських дверий і молити ся, особливо тоді, коли есть в церкві якась риба. Прийшов бідняка згаданої неділї, та Арсеній так тим обурив ся, що приказав шістьом викинути з церкви бідного скитальця. А сей з плачем на очах і зі словами на устах, повними зворушеня, піддав ся воли Арсенія і сказав: „тобі Бог заплатить". Куди ходить, розказуе про „божого" слугу, його нікчемність і свою службу Христу. Його ніхто не скине з того чим він е.

Тай хитрий-же отсей Арсеній запроваджуючи свої порядки!.. А люди сліпі аж темні і нема задосить дохторів, щоби знимали полуду з їх очий. Арсеній пічне видавати двотижневу часопись: „Канадийська нива". Мав говорити, перед деким, що він щирий Українець!...

Так, так... в Канаді таки надобре починае гніздити ся чорний орел із стальовими шпонами і затупленим дзюбом, з розбитою головою.

А ми собі у бурянах та молим ся богу.

Н130

Арій.

— Парцеляція землї під руську кольонію в Тексас відбудесь на 25 сего місяця. Всім інтересованим подаю до відомости, що дорога з Ню Йорку пароходом до Гальвестону, коштуе 20 дол. а з Гальвестону до Руской кольонії 7.90 дол. желїзницею. Родиції. Се перша руська кольонія в Тексасі, до нької мають замір переселитись Русини з Бремонту (около 35 родин). Однак, щоб ми мали сильну руську твердиню, нам потрібно друге стільки родин. Се дуже добра нагода для Русинів з північи набути дешеву землю котрої ціна виносить лишень від 14—17 дол. за 1 акер. Готівки треба мати 5 долярів за акер, решта на сплати до вподоби.

Хто мавби замір приїхати желізницею, прошу взяти тікет до Bremond, Tex. і там зголоситись до п. Михайла Турляка. Другі котрі мають замір вибратись з Ню Йорку до Гальвестону пароходом, зволять мене завідомити, коли? і на якім пароході відізджають, а я буду чекав на них в Гальвестоні. — Всім Українцям, котрі заміряють приїхати, желаю щасливої дороги і остаю до милого побаченя.

Albin Wala
615 Chenevert Str. Houston, Tex.

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подаю до відомости всім відділам „Сестрицтва Сьв. Ольги в Америці", що 7-го Вересня (на Labor Day) сего року, відбуде ся Конвенція тогож Сестрицтва в Ню Йорку в гали церковній під ч. 332 E. 20th Str. Порядок Конвенції: Рано о год. 9-ій Служба Божа на інтенцію Сестрицтва, а по службі Божій парастас за померші сестри. Відтак по полудни зачне ся конвенція, котру отворить гол. предсідатель о. Підгорецкий. Взиваю всі делеґатки, щоби явили ся в той день на конвенцію на означений час. Так само запрашае ся всі Ню-Йоркскі сестри, котрі належать до головного тіла Сестрицтва, щоби того самого дня в вечер о 7-ій годині зійшли ся до церковної галї, де дальше буде продовжатись конвенція, на котрій всі сестри того-ж сестрицтва можуть бути присутні.

Стефан Калакука, секр.

ОГОЛОШЕНЄ.

В неділю, 30-го серпня (августа) уряджуе Українсько-руський „Боян" в Chicago театральне представлене „Наталка Полтавка" і баль на дохід церкви сьв. Николая. Початок балю о год. 2-ій по пол., а початок представленя о год. 7.30 вечер.

ОСОБИ:

Терпелиха: ...... п-ї. М. Купак
Наталка .. п-на К. Вакулинська
Петро: .... І. Меґае
Возьний: .... І. Полотнянка
Виборний: ...... І. Зелинський
Никола: .... І. Лещій

Виставу розпічне передне слово і „Молитва" відсьпівана „Бояном". В межиактах будуть сьпівати ся „Соколи" „Зелена рута" та другі руські пісні, а закінчить „Ще не вмерла".

Діріґент і режісер М. Бабій.— Музика і ціле приняте перворядне.

Цїни вступу на баль і представлене 50 ц., 35 ц., і 25 ц. після того, чи близші або дальші місця від сцени. — Для дітий 15 цнт.

Запрашаемо отсим усїх Русинок і Русинів в Chicago і околиці на сю нашу забаву із щирого серця!

Забава відбуде ся в „Pulaski Hall" 796—800 S. Ashand Ave.

Ручимо за щиру, сердечну і гарну забаву!

КОМІТЕТ.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ „Р. Н. СОЮЗА".

Папері листові і переписні листки
з портретом:
Січинського,
Шевченка,
Котляревського
і Лисенка.
продае Руська Книгарня по ціні 50 цт. за 25 штук. Адрес:
RUSKA KNYHARNIA
404 BROADWAY, SCRANTON, PA.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.

Іх Преосьвященство Стефан Сотер Ортиньский, перший руський епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Ґут. Кульчицкий Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 624 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Ґлова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa
Алексій Горбаль, Ansonia, Conn.
Михайло Чеґін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 324 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарні:
С. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний орґанізатор:
Андрей Ґела, Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одинока русько народна організація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А“ (ціле посмертне) $1000.00,
В разі смерти члена кляси „Б“ половину посмертного $500.00
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.
В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока 200.00.
Коли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне

для П. Н. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилае ся так: на money-order-ах або чеках виписуе ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилае ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилае їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Ч. 580 КВІТ 200.00
на двіста долярів котрі п. Анна Букович отримала яко посмертну запомогу по своїм мужу з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Felete дня 29 Юлія 1908.
Анна Букович,

Сьвідки:
Копінец Юрій,
Ґеорґий Юра.
Керентений Іствам писар,
Мартош Менде війт.

Ч. 586 КВІТ 400.00
на чотириста долярів, котрі п. Михаіл Кабала отримав яко посмертну запомогу по жені Марії з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Latrobe, Pa. дня 4 Августа 1908.
Михаіл Кабала,

Сьвідки:
Кенеш Юрий,
Лашла Андрей
Від місц. Уряду Р. Н. Союза в в Америці. Відділ (число) 119.
Лакатош Лесьо, предс.,
Павлїсинич Юрко, секр.

Рух
відділах Р. Н. Союза.

CROSS FORK, PA., Бр. Усп. Пр. Д. Марії відд. 88 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся 23-го серпня 1908, на котрий кождий член має явити ся. Неявивший ся член заплатить $1.00 кари. Вибір нового уряду. Буде принимати ся нових членів за половину вступного до брацтва, а до Союза після статутів.

Іван Фецич, предс.

PITSBURG, PA. тов. „Запорожська Січ“ від. 171 подае до прилюдної відомости, що в місяцях вересню і жовтню принимае нових членів без вступного. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в гали „Просьвіти“ о 2-ій год. по пол.

Е. Бережніцький, скр.

DIXONVILLE, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від. 182 подае до відомости, що вибрано слідуючих урядників: Ів. Артимович прд., Вас. Кульчицкий-Мількович скр., Андр. Мачуґа кас. Мітинґи в кожду другу неділю по 1-шім. Адр.: B. K. Milkovich, Box 151 Dixonville, Pa.

В. К. Мількович, скр.

ELMIRA HEIGHTS, N. Y. бр. сьв. Арх. Мих. подае до відомости, що вибрано слідуючий новий уряд: Кузьма Мовчан пр., А. Кавума з. пр., В. Федчик кас., В. Сьпівак з. кас., Ів Тарбай скр., С. Баран з. скр., Мих. Каленич докт., Г. Скальк з. докт. В. Драбов господ., С. Кавулич хорун., А. Карчишин, Ф. Руцкий і Ф. Цпін контр. ком. Мітинґи в кожду першу неділю по 20-ім в гали під церквою на 14th Str. Адр.: John V. Tarbay, Box 75, Elmira Heights, N. Y.

Кождий член так місячне як розмет і за діти мусить найдальше до 20-го кождого місяця принести до секретаря. Се тичить ся і позамісцевих членів. Хто не зробить сего, зістане на мітинґу вимазаний. Кождий з урядників е під бондом на 1.500 дол.

І. Тарбай, скр.

NORTHAMPTON, PA. бр. Усп. Пр. Бог. від. 33 взивае всіх членів, щоби явити ся на мітинґ дня 23 серпня в важній справі. Позамісцеві члени щоб не присилали грошей на мою адресу, тілько до касієра Михайла Чепеляка.

Тарас Кокоцкий, скр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ
як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуем в „Свободі“ по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ.
Відбуде ся дня 29 го серпня с. р. в гали „Просьвіти“ 7-ма ул. Савт Сайт, Пітсбурґ, Па. на дохід руської гр.-кат. церкви.
Початок о 4-ій год. по пол.
Вступ 50 цнт.
Запрашае усіх Русинів і Русинок
Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
відбуде ся в Canonsburg, Pa. дня 29 го серпня с. р. в Майнерській Гали заходом і на дохід бр. сьв. Арх. Мих. від. 84. Просить ся о ласкаву співучасть місцевих і позамісцевих Русинів. За добру забаву ручить
33 35 Комітет.

КОНКУРС.
Потрібний сейчас дякоучитель в парохії СС. Кирилла і Методія при старій церкви в Olyphant, Pa. — Платня $35.00 місячно і доходи. В міру заслуг дяко-учителя для парохії, платня буде підвисшена до $50.00 місячно.
Вимоги: 1) Докладне знане нотного сьпіву, так щоб міг управляти хором на 4 голоси.
2) Голос чистий тенорсвий
3) Безусловна тверезість і моральне поведене.
Розуміє ся само собою, що кандидат на сесю посаду мусить бути з пересьвідченя політичного Русином народовцем а не москвофілом.
Rev. P. S. Hryvnak,
Box 375, Olyphant, Pa. Lack. Co

ПОШУКУЄ МІСЦЯ
Дяк з добрим тенoровим голосом, розуміє нотний сьпів, притім розуміє провадити школу. Котра небудь руська парохія потребувалаб дяко-учителя просить ся зголосити на адресу:
C A. Paluch,
353 Nepperhan Ave., Yonkers, NY.

Шукаю товаришки житя
дівчини, від 18-20 літ. Маю 22 літ і фарму в Едмонтоні. Просить ся о фотоґрафію.
Was. Senio,
Roges Pass., B. C., Canada.

ТОВАРИШКИ ЖИТЯ
дівчини в віці від 18 до 24 літ, з кількасот дол. готівки, безусловно письменної пошукуе молодець в віці 23 літ, властитель дому вартости 3000 д., та власт. ґросерні і бучерні. Голосити ся з залученем фотографії до:
P. Demchuk. 3-4
1306 Jefferson Ave.,
Washington, Pa

ДЕ Є
Семан Штекля, родом з Гладишива, пов. Горлиці, Галичина. Мае перебувати десь коло Пітсбурґа, Па. Хтоб о нім що знав, просить ся донести на адресу:
John Kapeluch,
Box 170, Seymour, Conn.

НА ПРОДАЖ
дешево іконостас в цілком добрім стані, хороша різьбарска робота, з красними на полотні мальованими образами, 26 стіп широкий а 18 високий.
Голоситись на адресу:
Rev. V. S. Hryvnak,
Box 375, Olyphant, Pa. Lack. Co.

ЛОТИ! 4-5
Купуйте, а можете мати свою власну хату. Добрі лоти продають ся в Hasbrouk Terrace коло Passaic, N. J. 20 мінут їзди до Ню Йорку. Жадайте безплатних тикетів у S. Jachim, 448 West 46 Str., New York, N. Y.

МАРІЯ ҐЕРЗ
дипльомована акушерка (повитуха)
говорить всіми славянськими мовами, тому просить Русинів, щоб удавали ся до неї
218 Grand Str. (поміж Henderson і Grove ул.)
Jersey City, N. J. 33-45

ОГОЛОШЕНЄ.
Потребую зараз до заряду дому і кухні, женщини Русинки інтелїґентної, котра добре розуміє ся на краєвій кухни. Голоситись на адресу.
Rev. V. S. Hryvnak,
Box 375, Olyphant, Pa. Lacka. Co.

ХТО
хоче довідувати ся, що діє ся в старім краю, як борють ся Русини в Галичині о ліпшу долю, сей нехай запренумеруе собі тижневник „Свобода“, яка виходить що четверга. „Свобода“ є ілюстрована часопись і коштує в Північній Америці на цілий рік 1 доляр. Гроші найліпше слати в рекомендованім листі під такою адресою:
Administration „Swoboda“, Lemberg, Galizien, Rynok № 10.

— Подае ся до загальної відомости, що Славяньске Еміґрацийне Товариство (Slavonic Immigrant Society) перенесло свій офіс з 35 Broadway на 9 Old Slip зараз коло стациї елевайтру на Ганновер Сквер.

— Повідомляю інтересованих, що моя теперішна адреса така:
Jno J. Ardan,
Penrith, Va. Cumberland Co.

Січиньский!
Картки і листовий папір з портретом Січиньского местника кривд українського народу замовляйте
A. Buchak
252 Broome St. New York City.
Штука 3 цнт. 12 шт. 30 цнт. менше як 12 шт. не висилаю. Дохід призначений на хлопский фонд.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отеї книжки:

1) Книжку членів (Іменослов).

2) Книжку місячних склаток.

3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжке повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза“

Перстїнний палець.

Чи знаєш може любий читателю, як то дїтий забавляють пальцями?

— Великий палець — так розповідають дїтем — упав у воду, показуючий витягнув его, середущий заніс его до дому, перстїнний положив де постелї а мізинний, той бовтун, вибовтав все мамі.

А я знаю ще щось розповісти про пальці, з чого можна мати трохи сьміху: они, бачиш кажуть нам на свій лад, длячого вінчальні обручки, ознаку нерозривної супружої звязи, закладае ся звичайно на четвертий палець, а ти читателю, таки й сам зараз довідаеш ся, скоро схочеш мене послухати і ось так зробиш:

Зложи руки долонами докупи та загни оба середущі пальці так, щоби оба тоті великі пани раз покорили ся і так зігнули ся, аби середними суставами кріпко один до другого приперли... ну, добре!

А тепер пробуй тамті другі пари пальців, одну пару за другою, розлучити від себе!

Великі пальці, показуючі і оба маленькі пустїї, дадуть ся легко відділити від себе; то бачиш, братчики і сестрички, а ті мусять розлучити ся, бо в житю й не може бути инакше, они мусять станути власними силами та завести собі свою власну родину; але оба перстїнні пальці то чоловік і жінка, а тих при найліпшій воли не зможеш розділити.

Отже тоті пальці мусять зовсїм справедлимо носити обручки яко знак любови і вірности аж до смерти.

Справоздане касове
„Рус. Нар. Союза“ за місяць Май 1908 р.

Число Відділу	Назва Братства	Розмет	
1	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Андрея	326	11
2	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Димитрія	65	50
3	Olyphant, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	250	01
4	Jersey City, N. J., Бр. сьв. о. Николая	99	49
5	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. П. і П.	87	39
6	Brownsville, Pa., Бр. сьв. П. і П.	112	27
7	McAdoo, Pa., Бр. Пр. Богородиці	166	85
8	Elmira, N. Y., Бр. сьв. Михаїла	46	30
9	St. Clair, Pa., Бр. Пр. Богородиці	66	42
10	Ansonia, Conn., Бр. П. і П.	90	77
11	Waterbury, Conn., Бр. сьв. Ів. Хрест.	31	61
12	Yonkers, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хрест.	80	11
13	Troy, N. Y., Бр. сьв. О. Николая	33	32
14	St. Louis, Mo., Бр. сьв. Ів. Михаїла	96	95
15	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хрест.	39	24
16	Lansford, Pa., Бр. Преч. Богородиці	225	78
17	West Pawlet, Vt., Бр. Преч. Богор.	22	89
18	Seymour, Conn., Бр. сьв. Ів. Хрест.	31	96
19	Priceburg, Pa., Бр. сьв. Василія	80	17
20	Jessup, Pa., Бр. сьв. П. і П.	71	62
21	Mayfield, Pa., Бр. сьв. Кирила і Мет.	18	33
22	Manown, Pa., Бр. сьв. О. Николая	9	81
23	Homestead, Pa., Бр. сьв. Михаїла	44	69
24	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Йосифа	21	81
25	Trauger, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	56	45
26	Belle Vernon, Pa., Бр. Преч. Богор.	42	50
27	Glen Lyon, Pa., Бр. сьв. П. і П.	60	93
28	Mahanoy Plane, Pa., Бр. сьв. Ілії	162	10
29	Rhone, Pa., Бр. сьв. Спаса	33	89
30	Breslau, Pa., Бр. сьв. Андрея	103	03
31	Eleanor, Pa., Бр. сьв. Арх. Михиїла	43	60
32	Trauger, Pa., Бр. сьв. П. і П.	101	08
33	Northampton, Pa., Бр. Преч. Богород.	227	94
34	Old Forge, Pa., М. Р. Н. С.	18	54
35	Whitney, Pa., Бр. Трех Сьвятит.	40	58
36	Scottdale, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	44	69
37	Chisholm, Minn., Бр. сьв. О. Николая	60	95
38	Auburn, N. Y., Бр. сьв. О. Николая	89	64
39	Syracuse, N. Y., Бр. сьв. П. і П.	60	81
40	Scranton, Pa., Бр. сьв. Ілії	148	99
41	Westmoreland, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.	50	43
42	Passaic, N. J. Бр. сьв. О. Николая	72	56
43	Simpson, Pa., Бр. сьв. Василія	39	97
44	Mt. Carmel, Pa., Сестр. Пр. Богор.	10	43
45	Philadelphia, Pa., Тов. „Любов“	39	84
46	Plymouth, Pa., Бр сьв. П. і П.	189	76
47	Ambridge, Pa., Бр. сьв. П. і П.	61	71
48	McKeesport, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	134	17
49	Powhatan, W. Va., Бр. Пр. Богор.	19	62
50	Desloge, Mo., Бр. сьв. Ів. Ів. Хрест.	18	06
51	Yatesboro, Pa., Бр. сьв. Михаїла	38	74
52	Holyoke, Mass., Бр. сьв. Ів. Хрест.	58	84
53	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. О. Николая	254	93
54	Terryville, Conn., Бр. сьв. Михаїла	13	38
55	Carnegie, Pa., Бр. сьв. П. і П.	98	40
56	Allegheny, Pa., Бр. Пр. Богор.	50	76
57	Cohoes, N. Y., Бр. сьв. П. і П.	24	23
58	Ramey, Pa., Бр. сьв. Володимира	137	70
59	Leinsering, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	23	25
60	Baltimore, Md., Бр. сьв. Анни	—	—
61	Dunlo, Pa., Бр. сьв. П. і П.	82	84
62	Monessen, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	81	28
63	Ford City, Pa., Бр. сьв. О. Николая	81	75
64	Gradatim, Pa., Бр. сьв. П. і П.	6	54
65	Elizabeth, N. J., Бр. сьв. Волод.	65	08
66	New York, N. Y., Бр. сьв. Андрея	41	40
67	Butler, Pa., Бр. сьв. Арх. Михаїла	165	21
68	Ansonia, Conn., Бр. сьв. Григорія Бог.	20	24
69	New York, N. Y., Тов. „Зоря“	39	30
70	Jersey City, N. J., Клюб Поступовий	81	25
71	Franklin Furnace, N. J., Бр. сьв. Ів. Хрест.	27	25
72	Alden Sta., Pa., Бр. сьв. Володим.	59	95
73	Providence, R. I., Бр. Князя Данила	9	96
74	Granville, N. Y., Бр. сьв. Юрія	21	80
75	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Володимира	33	34
76	Newark, N. J., Бр. сьв. Ів. Хрест.	24	58
77	Yorkville, O., Бр. сьв. Стефана	27	87
78	Minersville, Pa., Бр. сьв. Николая	184	76
79	Meyersdale, Pa., Бр. сьв. Юрія	27	87
80	Pleasant Valley, Pa., Бр. сьв. Михаїла	69	49
81	Baltimore, Md., Бр. сьв. П. і П.	23	98
82	New Alexandria, Pa., Бр. сьв. П. і П.	136	67
83	Carnegie, Pa., Сестр. сьв. Любви	11	50
84	Canonsburg, Pa., Бр. сьв. Михаїла	56	68
85	Hazleton, Pa., Бр. сьв. Михаїла	172	64
86	Olyphant, Pa., Бр. Пр. Богородиці	62	44
87	Lancaster, N. Y., Бр. сьв. Василія	19	40
88	Cross Fork, Pa., Бр. Пр. Богор.	12	67
89	Simpson, Pa., Бр. сьв. арх. Мих.	18	53
90	Centralia, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	25	05
91	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. Димитрія	25	05
92	Taylor, Pa., Бр. сьв. О. Николая	141	00
93	Newburgh, O., Бр. сьв. Йосифа	20	71
94	New Britain, Pa., Conn., Бр. сьв. Тройци	48	34
95	Beavers Meadows, Pa., Бр. сьв. Михаїла	53	86
96	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	81	17
97	Marion Heights, Pa., Бр. сьв. Николая	14	31
98	Shenandoah, Pa., Бр. сьв. Волод.	30	45
99	Wilkes Barre, Pa., Бр. сьв. О. Николая	103	23
100	McKeesport, Pa., Бр. сьв. Ольги	6	20
101	Canonsburg, Pa., Бр. Пр. Богор.	—	—
102	Cleveland, O., Бр. сьв. П. і П.	97	31
103	Export, Pa., Бр. сьв. О. Николая	21	33
104	Perth Amboy, N. J., Бр. сьв. О. Николая	138	85
105	Wilmington, Del., Бр. сьв. Михаїла	19	39
106	Chicago, Ill., Товар. Русинів	58	64

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Число Відділу	Назва Братств	Розмет	
107	Sayre, Pa., Бр. Пр. Богородиці	50	25
108	New York, N. Y., Бр. сьв. Володим.	67	03
109	Ellsworth, Pa., Бр. сьв. Михаїла	34	41
110	Leetsdale, Pa., Бр. сьв. П. і П.	20	19
111	Allegheny, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	18	19
112	Newark, N. J., Тов. Любов	14	77
113	New Florence, Pa., Бр. сьв. Василія	32	70
114	Dunmore, Pa., Бр. сьв. П. і П.	63	19
115	New Philadelphia, Pa., Бр. сьв. Михаїла	34	88
116	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Михаїла	18	21
117	New York, N. Y., Тов. „Січ"	23	78
118	Pittsburg, Pa., Сестр. Пр. Богор.	12	54
119	Latrobe, Pa., Бр. сьв. Михаїла	42	83
120	Spangler, Pa., Бр. Преч. Богородиці	54	53
121	Trenton, N. J., Бр. сьв. Ів. Хрест.	169	77
122	Trenton, N. J., Бр. Пр. Богород.	46	77
123	Scranton, Pa., Бр. Пр. Богород.	169	88
124	Ormrod, Pa., Бр. сьв. О. Николая	24	56
125	Chicago, Ill., Бр. Пр. Богородиці	9	92
126	Beaver Dale, Pa., Бр. сьв. Михаїла	34	88
127	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. О. Николая	16	86
128	Lorain, O., Бр. сьв. Андрея	16	35
129	Sykesville, Pa., Бр. сьв. О. Николая	50	14
130	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. Фльора і Лавр.	22	87
131	Buffalo, N. Y., Тов. „Заок. Україна"	8	72
132	McKeesport, Pa., Тов. „Зап. Січ"	–	–
133	Newark, N. J., Бр. сьв. О. Николая	13	38
134	Ernest, Pa., Бр. сьв. О. Николая	42	51
135	Smoke Run, Pa., Бр. сьв. Георгія	83	93
136	Carnegie, Pa., Тов. „Січ"	28	97
137	West Seneca, N. Y., Бр. сьв. Георгія	10	90
138	Philadelphia, Pa., Тов. Ів. Наумовича	19	60
139	Oil City, Pa., Бр. Пр. Богород.	26	16
140	Youngstown, O., Бр. сьв. Михаїла	43	76
141	Little Falls, N. Y., Бр. сьв. Николая	18	34
142	Elisabethport, N. J., Бр. сьв. Мих.	42	07
143	Windber, Pa., Бр. сьв. Димитрія	45	78
144	New York, N. Y., Тов. Тисьмениця	26	81
145	Altoona, Pa., Бр. Пр. Богород.	26	07
146	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. П. і П.	23	98
147	Allentown, Pa., Бр. сьв. Михаїла	26	91
148	California, Pa., Бр. сьв. О. Николая	40	04
149	West Seneca, N. Y., Бр. Пр. Богород.	16	58
150	Irwona, Pa., Бр. сьв. О. Николая	18	53
151	Allentown, Pa., Бр. Пр. Діви	9	92
152	Homestead, Pa., Бр. Пр. Богор.	43	60
153	Berwick, Pa., Бр. сьв. О. Николая	27	93
154	Dunmore, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	46	75
155	Perth Amboy, N. J., Тов. „Січ"	27	71
156	Chattaroy, W. Va., Бр. сьв. П. і П.	8	04
157	Donora, Pa., Бр. сьв. Димитрія	28	96
158	New Kensington, Pa., Бр. сьв. Володим.	33	00
159	Herkimer, N. Y., Бр. сьв. П. і П.	26	09
160	Jamaica, N. Y., Бр. сьв. Юрія	21	16
161	Tower City, Pa., Бр. сьв. П. і П.	26	41
162	Scranton, Pa., Бр. сьв. Волод.	18	22
163	Edmonton, Alta., Can., Тов. „Зоря"	20	71
164	North Hadley, Mass., Бр. сьв. Ів. Хрест.	22	00
165	Chicago, Ill., Бр. сьв. П. і П.	27	57
166	Barnesboro, Pa., Бр. сьв. П. і П.	52	19
167	Cumbola, Pa., Бр. сьв. П. і П.	24	13
168	Perth Amboy, N. J., Бр. сьв. Вас. Великого	21	61
169	Scranton, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	28	96
170	Chauncey, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрест.	22	23
171	Pittsburg, Pa., Тов. „Січ"	7	61
172	Saltsburg, Pa., Бр. П. і П.	22	00
173	Cleveland, O., Сестр. сьв. Ольги	21	16
174	Oxford Furnace, N. J., Бр. сьв. О. Николая	25	82
175	Detroit, Mich., Бр. сьв. О. Николая	15	88
176	New Burgh, N. Y., Бр. сьв. О. Николая	15	26
177	Vegreville, Alta., Can., Клюб Дра Ів. Франка	7	63
178	Manchester, N. H., Бр. Пр. Богор.	11	20
179	St. Louis, Mo., Т. ім. Б. Хмельницкого	20	00
180	Scarbo, W. Va., Бр. сьв. П. і П.	35	60
—	Rutn. Publ. & Exch. Co. 5%	177	50

Прихід за Май б. р. е .... 9.822·52

З того розмет за Май	9·322·86
За вступ. грам., відзн. і т. д.	419·79
До розмету за Цьвітень	79·87
Разом	9·822·52

РОЗХІД.

Посмертне по бл. п.:

Михайлї Турковскім, Мікіс Ракс, Па.	1000·00
Анні Гатала, Сімпсон, Па.	400·00
Олені Бережняк, Джерзі Сіти, Н. Дж.	400·00
Анні Мерена, Шамокін, Па.	400·00
Розалії Филипчак, Ню Кенсінтон, Па.	400·00
Василю Ковач Марків, Бравнсвіл, Па.	600·00
Якові Цепенюк, Ню Кенсінтон, Па.	400·00
Федорі Вовк, Мікіспорт, Па.	595·25
Евстахію Кубяковскім, Ню Йорк, Н. Й.	1.000·00
Андрею Говда,	595·75

Запомога для

Николая Лапичак, Прайсбурґ, Па.	100·00
Анни Машляр, Олифант, Па.	150·00
За орґан Р. Н. Союза	894·80
Платня головн. Урядників	165·00
Адміністрація Р. Н. С.	90.17
Подорож і діета в справі Конв. і контр. комісії	118·12
Разом розхід за Май с. р. есть	7.309·09

Зіставлене:

Прихід за Май с. р. есть	9 822 52
Готівка з кінцем Цьвітня с. р. була	46 071·26
Весь прихід есть	55.893·78
Розхід за Май есть	7 309 09
Готівка з кінцем Мая есть	48.584·69
З тих гроший перенесено до Молодечого Р. Н. Союза на осібну банкову книжочку	1 369 33
Після того готівка в касі Р. Н. Союза з кінцем Мая с. р. есть	47.215·36
З того Сирітский Фонд виносить	22.826·50
Резервовий Фонд	17.245·02
Народний Фонд	1.656·51
Бідних Фонд	1 736·51
Розпорядимий Фонд	3.750 82
Разом	47 215·36

Дм. Капітула, гол. предсід.

А. Шаршонь, гол. касієр. *С. Ядловский, гол. секр.*

Справоздане касове Руск. Молод. Союза за місяць Май 1908 р.

Відд	Місцевість	$	c
1	Shamokin, Pa.	10	45
2	Mt. Carmel, Pa.		50
3	Olyphant, Pa.	7	26
5	Mt. Carmel, Pa.	1	90
6	Brownsville, Pa.		50
7	McAdoo, Pa.	7	85
8	Elmira, N. Y.	7	60
9	St. Clair, Pa.	4	30
10	Ansonia, Conn.	7	60
12	Yonkers, N. Y.	2	25
14	St. Louis, Mo.	4	75
18	Seymour, Conn.	3	25
19	Priceburg, Pa.	9	45
20	Jessup, Pa.	2	75
21	Mayfield, Pa.	1	50
25	Trauger, Pa.		25
26	Belle Vernon, Pa.		50
27	Glen Lyon, Pa.	5	70
28	Mahanoy Plane, Pa.	3	00
29	Rhone, Pa.	5	50
30	Breslau, Pa.	3	80
33	NorthamptonPa	19	70
35	Whitney, Pa.	1	50
36	Scottdale, Pa.	4	35
38	Auburn, N. Y.	2	50
39	Syracuse, N. Y.	1	75
40	Scranton, Pa.	3	25
42	Passaic, N. J.	11	20
43	Simpson, Pa.	2	41
45	Philadelphia, Pa		75
46	Plymouth, Pa.	6	88
47	Ambridge, Pa.	1	75
48	McKeesport, Pa.	1	50
53	Pittsburg, Pa.	12	15
54	Terryville, Conn.		50
55	Carnegie, Pa.	2	00
56	Allegheny, Pa.	1	25
58	Ramey, Pa.	9	75
62	Monessen, Pa.	4	05
63	Ford City, Pa.	2	00
66	New York, N. Y.		25
67	Butler, Pa.	2	25
68	Ansonia, Conn.	2	00
69	New York, N. Y.		50
70	Jersey City, N. J.	2	00
71	Franklin Furnace, N. J.		50
72	Alden, Pa.	6	45
73	Providence, P. I.		45
81	Baltimore, M. D.	2	25
82	New Alexandria, Pa.	3	25
83	Carnegie, Pa.		75
85	Hazleton, Pa.	2	25
86	Olyphant, Pa.		75
87	Lancaster, N. Y.	2	15
88	Cross Fork, Pa.		75
90	Centralia, Pa.		25
94	New Britain, Con.		50
96	Pittsburg, Pa.	2	50
98	Shenandoah, Pa.	2	50
99	WilkesBarre, Pa.	2	25
104	Perth Amboy, N. J.	7	50
106	Chicago, Ill.		50
107	Sayre, Pa.	3	00
108	New York, N. Y.	1	25
109	Ellsworth, Pa.		50
112	Newark, N. J.		25
117	New York, N. Y.		25
120	Spangler, Pa.	3	00
121	Trenton, N. J.	18	70
123	Scranton, Pa.	1	75
127	Buffalo, N. Y.		25
129	Sykesville, Pa.	3	00
130	Pittsburg, Pa.		50
133	Newark, N. J.		50
136	Carnegie, Pa.	1	25
144	New York, N. Y.	2	85
147	Allentown, Pa.	1	75
148	California, Pa.		50
156	Chattaroy, W.Va		50
157	Donora, Pa.		75
172	Saltsburg, Pa.		50
	Прихід за май с. р. е	263	50

На X Голов. Конвенції позістало грошей для Молодечого Р. Н. Союза	1369	33
Готівка з кінцем Мая с р. виносить	1632	83

Дм. Капітула, предс.
С. Ядловский, секр.
А. Шаршонь, касієр.

ВСЯЧИНА.

З комином на голові. В одній льондонській ґазеті появила ся була дня 26. цьвітня 1797 р отся новинка, котра наробила в цілім місті немало сензациї: Джон Гетерінґтон, звісний капелюшник, котрого спеціяльність в тім, що придумує безнастанно нову моду на сім поли, прохожав ся вчера по хіднику на побережу з величезним комином на голові, зробленим із шовку, котрий якось дивно сьвітив ся. Вражінє, яке він тим комином робив на прохожих, було страшенне! Фактом є, що деякі женщини на вид того дивного предмету мліли, діти кричали а якийсь молодий чоловік, котрий як раз вертав від якогось маляра, перевернув ся в глоті і зломив собі руку. — З тої причини мусів пан Гетерінґтон вчера оправдувати ся перед судом поліцийним і єго привели туди під ескортою узброєних поліциянтів. Арештований сказав, що він після єго погляду має повне право показати своїм льондонським закупникам капелюх найновійшої моди, діло свого винахідного духа. Судия однак не був того погляду і засудив винахідника блискучого комина на 50 фінтів штерлінґів (240 д.) кари. Пізнійша судьба того новомодного капелюха, за котрий проворний капелюшник мусів так тяжко в'дпокутувати, звістна загально. „Блискучий комин" дійшов до великого значіня і поваги в сьвіті, бо то — циліндер. без котрого нині не може ніхто обійти ся, хто хоче надати собі великої поваги або удавати великого пана і елеґанта.

На новий лад. Коли сказати комусь, що на похороні староримського офіцира, команданта леґії, стріляно після теперішного звичаю і то ще з карабінів набиваних з заду, то ніхто би тому не повірив. А однак так було дійсно. Більше як 1700 літ тому назад помер комендант третої староримської леґії, Тірус Флявіюс Максімус і то в Альжирі, де тоді недалеко теперішного міста Лямбесса був табор римскої леґії. Тіло команданта спалено, попіл всипано до оловяної урни а ту посудину замуровано в малій, зробленій в тій ціли піраміді. Піраміда була зроблена з великого каміня і яких 7 метрів висока. В 1879 р. навістило Лямбессу землетрясенє, котре й значно ушкодило згадану піраміду; она по части розсипала ся. Французька залога постановила направити гробницю римського офіцира. Стару піраміду розібрано а в єї середині знайдено урну з попелом римського офіцира Олово урни так вже було віками зжерте що розсипало ся, коли його рушили. Отже позбирано старанно попіл до цинкової посудини. Відтак вибудовали Французи на новий лад тревалу піраміду і зложили в ній цинкову урну з попелом помершого. При сій нагоді не обійшло ся і без тої паради, яку наказує нинішний мілітаризм. Отже виступив оден баталїон французького війська і коли урну з попелом помершого зложено в піраміду, військо п'сля теперішного звичаю дало три сальви в честь Тита Флявія Максіма.

СОК З СЕ ЄСТЬ ОДИНОКА РУСКА ОРҐАНЇЗАЦІЯ!

Читайте уважно!

Звертаємо увагу усіх Вп. Родимців що одиноким управненим до пересилки грошиї на стейт Коннектікот є

ГАВРИЇЛ ДЗЯДИН,
130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публичним і має кавцію в стейті в сумі 10.000 долярів.

У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажи і т. д. Полагоджує справи військові як увільненя від асентерунку, контролї, вправ і т. и. Продає шифкарти на всі лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всіх країв.

Тому, Родимцї, проч з чужими а удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

Читайте уважно!

„ТЕРНОВИЙ ВІНОК"

літературно артистичний альманах під редакцією Олекси Коваленка.

Видане розкішне, на шпінім папері, в стилю modern, з картинами, малюнками і віньєтками. Видане оригінальне, стилізоване, друковане в 7 фарб.

В „Терновому Вінку" беруть участь: літератори: В. Алешко, Ю. Алчевська, П. Багацький, Ю. Буляк, К. Василенко, В. Велентій, М. Вороний, М. Верховинський, П. Гай, Є. Гандзер, Г. Григоренко, І. Драганецький, І. Івас, П. Капельгородський, М. Капій, П. Карманський, Н. Кибальчич, О. Коваленко, М. Кропивницький, Б. Лазаревський, М. і З. Левицькі, І. Липа, І. Личко, О. Луцький, І. Огієнко, Н. Онацький, Л. Пахаревський, В. Пачовський, М. Полтавка, Н. Романович, М. Славінський, А. Слобожанський, М. Старицький (посмертний вірш), В. Стефаник, Г. Сурученко, П. Сьогобочний, А. Тарногардський, С. Твердохліб, Ю. Тищенко, Л. Українка, В. Цебрівський, С. Черкасенко, М. Чернявський, Г. Чупринка, М. Шаповал. — У „Терновому Вінку" крім оригінальних творів, уміщені переклади: з Д. Айзмана, Л. Андреєва, Бальмонта, Гете, Горкого, Надсона, Роденбаха, М. Стражева і Шалом Аша. — Художники: Сластьон, Бурячок, Ґнідаш, Дорошенко, Дубина, Журман, Кононенко, Михайлів, Погрібняк, Сичов, Скасі, Шумейко. Майже всі твори і малюнки оригінальні і нові, ні в оригіналах ні в репродукціях нігде не використані. — Ціна 1 руб. 25 коп. в артистичній оригінальній оправі 2 руб.

Приймають ся передплата.

„Українська Муза"

поетична антологія під редакцією Олекси Коваленка.

в 12 випусках. Виходить кождого місяця. — В антольогію входять кращі твори всіх найвидатнійших українських поетів, починаючи від найстарших корифеїв аж до наших днів, з України Російської, Галичини, Буковини і Америки; всього до 120 поетів. В кождім випуску будуть твори 10 поетів (більше, як по 100 поезій) нові і вже друковані, з портретами, автобіографіями і біографіями поетів, заставками і віньєтками. Збірник буде великого формату і матиме до 1200 ст. Ціна кождого окремого випуску 25 коп., з пересилкою 30 коп., а по передплаті: 2 рублі за всі 12 випусків, з пересилкою 2 руб. 50 коп. Можна в виплат: 1 руб. зараз, 1 руб. через місяць і 50 коп. 1-шо липня (юлія). Гроші посилати на адресу: Київ, Іванівська улиця 75. Олексі Коваленкові, або в „Українську Книгарню", Безаківська 8, або в книгарни Л. Ідзиковського, Хрещатик 29.

За границю: 3 руб. 50 коп., з пересилкою: в Австрії 8 кор., в Америці 2 дол.

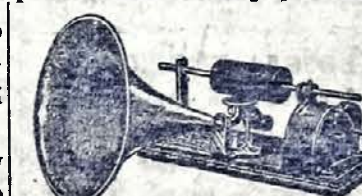
Редактор-видавець О. Коваленко.

ТОВАРИСКА ВОРОЖКА,
домова гра для розривки.
Ціна книжочки 15 цнт.
SVOBODA
184 Hudson Str., New York.

ДЛЯ УЖИВАЮЧИХ ТЮТЮН.

Поможіть нам розпространяти наш тютюн поміж Вашими знакомими, а дамо Вам отсей фонограф даром.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі заведення яко нагороду, противно, се є першої класи говорюча машина Фонограф в кождім взгляді.

В кождий час, коли бажаєте, можете мати безплатний концерт в своїй хаті і се не концерт одного інструменту або одного голосу, але концерт банди і оркестрової музики, сьпівів, які чуваєте в старім краю, одним словом — все, що любите. Запитайте Вашого купця за „KING" TALKING MACHINE, а він Вам скаже, що она коштує 15·00 дол.

Ми хочемо Вашої помочи в розпространюваню нашого доброго виробу тютюну до цигаретків і файки. Ми пішлемо Вам кождого рода по троха: Австрійського, Герцоговинського, Турецкого і Російського вартости 6·00 дол. Ви можете легонько розпродати єго між вашими знакомими, позаяк се найліпший тютюн в сьвіті.

Тютюн, до якого всі звикли в Европі і який они люблять.

По одержаню нашого тютюну запропонуйте єго своїм знакомим, если знайдете єго за відповідний. Дайте їм наше імя і адресу і єго дорогой поможете нашому розпространюваню. За сю помич дамо Вам за дармо наш „KING" PHONOGRAPH. Се є правдоподібно тільки одна спосібність, яку коли можете мати, дістати першої кляси говорючу машину без одного цента.

За тютюн рахуємо Вам 6·00 дол. Пришліть наперед 50 цнт. марками, а ми вишлемо Вам до найблизшого Вам експрес офісу тютюн і фонограф; з'еґзамінуйте все, нім заплатите, а если знайдете все задоволяюче, заплатіть на експресі 5·00 дол., а тютюн і фонограф буде Ваш.

Гроші звертає ся будь котрому навдоволеному костумерови, — УВАГА. Ся оферта буде тільки так довго, доки не заадвертайзмуємо добре наш тютюн, задля того радимо Вам не відтягатись з ордерами, если хочете мати наш „даремний фонограф". 25—

Адреса: EUROPEAN TOBACCO CO.
33 LEONARD STR. DEPT. 51. NEW YORK.

H131

Години урядові: 8–10 рано, 2–4 попол., 6·30–8 веч.

Руский ✝ Лїкар

Doctor S. Robert Schultz

39 East 7th Str. New York.

Телефон 3645 Orchard.

Лічить усякі недуги діточі, мужескі і жіночі.

Вилічене — єли можливе — ґарантує ся.

Лічить після найновійших систем електрикою, та посідає найлутші електричні машини.

Досліджує при помочи промінів Рентґена.

Nebulitzer — одиноке найуспішнійше средство проти катару при помочи інгаляції.

DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 евеню. 24

Дає ради і вскавки рідною мовою листовно.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Книжки

які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка ....15 ц
Ангил та пустельник і т. і. .15 ц
Біблія велика ....2 дол
Борба кляс і чому робітники орґанізують ся ....15 ц
В Старім і Новім краю....25 ц.
Гріхи міліонерів і т. п. С. 7..15 ц.
Дещо з історії. православної місії в Америці ....10 ц.
Дещо про зьвірята ....30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5. .....15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6 ....15 ц.
Драгоманів ....25 ц.
Еміґрант .... 15 ц.
Жовнір .. . .10 ц
Журавлї .. ..10 ц.
Житє Ісуса Христа ....1.50 дол.
Житє зарібки, орґанізації і т. п. в С. ол. д. жавах.....15 ц.
Земельне питан · ....15 ц.
Зуб за зуб ....10 ц.
Казки про Жидів ....15 ц.
Історія Руси з образками ..10 ц.
Капітал і праця ....15 ц.
Книжка Рахункова ....50 ц.
Казки про Жидів ......15 цт.
Марія ....10 ц.
Многострадальний народ, огляд історії українського народу ....20 ц.
Навернений Грішник .....20 ц.
Народний рух австро-угорських Русинів ....15 ц.
Новий Завіт ....2 дол.
Образки і загадки ....10 ц.
Оповіданя ....15 ц.
Оповід. про заздрих богів.10 ц.
Про відступників від рос. православія ....10 ц.
Про нутро землї .... .25 ц.
Підземні скарби ....25 ц.
Покуса ....10 ц.
Псалтир ....1 дол.
Релїгійні вірованя старинних народів .... 20 ц.
Розмова Поляка з Русином 10 ц
Смерть ....10 ц.
Стародавні казки та оповіданя .... 15 ц.
Степові люде ....15 ц.
Страйк .... .20 ц.
Стріляй на смерть, робітнича драма.................. 15 ц
Товариска ворожка........15 ц.
Унїя в Америці ....20 ц.
Хто з чого жиє ....15 ц.
Які то є люди на земли, з 20 образками ....50 ц
Як мужик ходив до царя правди шукати ....15 ц.
Через кордон .... 15 ц.
Якої нам треба науки ......5 ц
Руско-анґлійский тлумач ..60 ц
Польско-анґлійский тлумач60 ц
Коляди ....15 ц

Молитвенники в красній оправі

Бог Надежда моя ......2.50 дол
Хліб Душі ....2.50 „
Druh Duszi ....1.50 „
Druh Duszi (в звич. опр.) .75 ц.
Молитвенник малий ...1.50 дол.
Вінець .... 1 50 „
Зборник ....2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторскі церковні ....10 ц
Книжочки Братскі ....10 ц
Метрики хрещеня ....3 ц.
Метрики шлюбні ....3 ц
Метрики смерти .... 3 ц
Помяник померших душ 10 ц

Пишіть на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York, N. Y.

German Savings & Deposit Bank

Капітал і Надвишка .$740.300.00
Депозити $4.750.500.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагоджує справи військові, а від вложених гроший платить 4 процент.

Банк сей затверджений ґовернером стейту.

Розмовитесь в нім по руски.

Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Папері листові з образцями — 25 штук 50 цнт.; метрики всякого рода по 3 цнт. за одну; книжки молитовні і зьвітскі по дешевій цїнї — цїнники висилаєсь на жадане. Адресувати належить

SVOBODA
184 Hudson Str., New York

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

256 акрів, дім 8 кімнат, стодола, стайні, сад, керници коштує 2 6000 дол.

176 акрів, дім 6 кімн., сад, ліс і поле, ціна 1.600 дол.

61 акрів, дім 6 кімнат сад 700.00 д.

42 акрів, стор, дім 9 кім., великий сад, стодола, стайні, ціна 3.300

46 акрів, дім 4 кімн., стайні, стодола, сад 700.00 дол.

260 акрів, дім 5 кімн. 200 овочевих дерев, ціна 3.200 дол.

98 акрів дім 9 кімн., усі будинки 50 овочевих дерев 1.200 дол.

110 акрів, дім 4 кімн. сад 1.300 дол.
50 „ „ 4 „ „ 700 дол.
106 і пів акрів, дім 6 кімн. сад 700 д.

12 акрів, дім 4 кімнат, 40 овочевих дерев, ціна 800 дол. 23—35

Усі ті фарми лежать в стейті Вірджінія і мають поле, ліс і овочеві сади. Голосити ся о близші відомости до:

JOHN JELINEK
1116 Pine Way Braddock, Pa.

Одинокий руский адвокат і нотар на цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІЯН ЧУПКА
Конзулярний комісар.

Полагоджує всі справи в Галичині. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і всі инші документи. Перепроваджує інтабуляції і всі инші гіпотечні. 2—

3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

$3.50. Рідка способність! Ми закупили за готівку цілий фабричний запас сих годинок за дуже низьку ціну. Сі годинки були продавані по 15.00 дол., однак ми тепер продаєм їх по 3.50 дол. Мають на 20 літ тревалу позолочувану коверту. Годинки суть мужескі або дамскі, ґварантовані на 20 літ і виладжувані цінними камінями. Показують час як найдокладнїйше і тому суть поручені усім тим людям, котрі працюють прим. при зелїзницях. Таку годинку висилаємо за одержанем 3.50 дол. або посилаємо через експрес на C. O. D. 3.50 дол. і оплата експресу уповажнює кождого до виключної власности годинки. Оглянути єї можна ще перед заплатою. ДАРОМ гарний позолочуваний годинник з брелоком до кождої годинки. Пишіть докладний адрес: R. A. FRETER & Co. 52 Dearborn Str. Chicago, Ill. (41—44)

ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА, з богатьма образками. Містить в собі гумористично-сатиричні стишки Чалого і стихи з творів С. Руданьского. Се друге, збільшене обемом, видане. Хто хоче насьміятись і зацікавити до читаня других, нехай пришле 35 цнт. на адресу:

Swoboda,
184 Hudson Str., New York.

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 40-08
Офіс отворений від 7-ої рано до 8-ої пополуд.: В неділї від 10-ої год. рано до 12 полуд.
24 Elizabeth Street, Derby, Conn
ВСІ РОБОТИ ҐВАРАНТУЮТЬ СЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли
Папері листові
окрашені гарними вінетами і портретами наших руских ґеніїв — Шевченко, Драгоманів, Франко, Лисенко і Богдан Хмельницкий. Продає друкарня „Свободи“ по цїнї 50 цнт. за 25 штук. Адрес:
„SWOBODA“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

РУСИНИ! Єсли хочете дістати добру і тану домовину і щоби похорон виносив Вас як найтаньше, удайтесь до:
JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52—2.
„ „ House 18—2.
А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка нерозділені зиски $93.000.00
Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавнті.
Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий сьвіта Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около $500.000.00.
Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Стефан Рябець
має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має також добре заряджену ґросерню.
— СПРОБУЙТЕ! —
Mahanoy Plane, Pa.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
Можна его бачити в офісі: від 8-ої до 10-ої год. рано, від 2 ої до 4-ої пополуд., від 7-ої до 10-ої вечер.
Old Phone 1268—B

UNION
Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave.
SCRANTON, PA.

Найлїпше місце, де можна купити шифкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по тамій цінї.

Даємо також мосички на моргич.

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.
Лічить всілякі хороби, жіночі, мужескі і діточі — совісно.
Вилічене, если можливе, ґварантує.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудни,
від 7 до 9 вечер.
S. 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA.

Junior Typewriter
Ціна $15.00.

JUNIOR МАШИНА ДО ПИСАНЯ є машиною найновійшого винаходу і друкує так скоро і гарно, неначе найлїпші машини. Має універзальні клявіши, як сї машини, що коштують 100.00 дол. або і більше. Писати на ній можна 80 слів або і більше на мінуту. Ніяка иньша машина не є в силї так довго тревати, як ся, позаяк зроблена є з незвичайно твердої стали. Величина машини виносить 2x5x10 цалїв. Папір мож уживати величини 8 і пів паля. Має 84 букв і знаків — отже значно більше, як машини по 100.00 дол. або і дорожші. Валець з буквами легко зміняє ся і в сей спосіб на сїй машинї можна друкувати ріжними мовами. Складає ся она з 189 поодиноких частий і важить 3 і пів фунта. Вкладає ся в незвичайно гарний, скіряний футерал, який можна носити або в руцї або в кишенї. Машина ся є незвичайно пожиточна і потрібна кождому чоловікови — а за таку цїну — то так, як даром.

Маємо на складї рівнож множество иньших, ріжного рода машинок до писаня і друкованя почавши від 85 центів до кількасот долярів. Хто пришле нам свою точну адресу дістане даром гарний, ілюстрований цїнник машин до писаня та иньших товарів разом з брошуркою про електричність як єї уживати, а специяльно як при єї помочи лїчити ся в ріжних недугах.

Товар посилає ся до всїх частий сьвіта. Ваших гроший зовсїм не жадаємо з гори, але хто пришле нам 1.00 дол. або і більше, то ми сейчас єму вишлемо жаданий товар, а рештуючі гроші можете доплатити, наколи жаданий товар надїйде експресом.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, DEPT. 23
P. O. Box 722, Philadelphia, Pa. U. S. A.

Агенція Корабельна і Пересилка Гроший

Заінкорпорована в Стейтї Ню Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слїдуючі справи:

1) **Пересилає гроші** до всїх країв і держав сьвіта по цїнах можливо найтанших і як найскорше.

2) **Продає шифкарти** на ріжні лїнії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цїнах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) **Виробляє повновласти**, контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалї перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звісних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) **Полагоджує справи військові**, як: увільнене від асентирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. и.

5) **Виробляє пашпорти** для ситизенів виїзджаючих до краю.

6) **Дає поради в процесах** против компаній в разї калїцтва, смерти, невиплаченя пейди і в других правних американьских справах.

7) **Міняє гроші** — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Кромі сего Дирекція готова служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Ню Йорку а не суть обзнакомлені з містом. Вкладає гроші на процент до американьских і краєвих банків.

З поважанем

Дирекція:

Г. Дзядик предс., А. Савка місто-предс., К. Кирчів кас., С. Ядловский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ,
Контрактор і Будівничий.
Всї роботи полагоджує свій час і точно, як також подає цїни на всїлякого рода роботи. 36
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ
пашлї, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Цїнники і проби висилає даром.

Можете писати до нас по руски, словеньски або польски.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити визше пів міліона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів проценту своїм костумерам, котрі мають в нїм свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank
на розї улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.	Голова від него нїколи не болить, бо есть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4854.

TELEPHONE 2043 WORTH.
ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
302 BROADWAY, Suite 1306,
NEW YORK.